

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Feitenreconstructie Algemene tijdlijn COVID-19

Periode: augustus 2021 tot en met november 2021

Programmadirectie Nafase COVID-19

Leeswijzer

Deze feitenreconstructie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) betreft de periode augustus 2021 tot en met november 2021 en is gebaseerd op zowel openbare bronnen (voornamelijk Kamerbrieven, OMT-adviezen, nieuwsberichten en- teksten van persconferenties) als interne bronnen (voornamelijk overlegverslagen, nota's, agenda's en e-mails). Daarnaast is input verwerkt van de beleidsdirectie(s) van VWS die betrokken was (waren) bij het thema van deze tijdlijn.

De *grijze teksten* verwijzen naar aanvullingen op basis van mondelinge bronnen of van respondenten ontvangen opmerkingen zonder bronstukken.

De feitenreconstructie start met een kort overzicht van de belangrijkste kantelmomenten. Kantelmomenten zijn cruciale momenten en/of belangrijke koerswijzigingen in de bestrijding van de coronapandemie. De kantelmomenten zijn in de feitenreconstructie die volgt in meer detail te vinden.

Deze feitenreconstructie is een vervolg op de algemene feitenreconstructie die de periode maart 2021 tot en met juli 2021 beslaat. Voor informatie over andere onderwerpen tijdens de coronapandemie wordt verwezen naar de desbetreffende tijdlijnen.

Namen en functienamen van medewerkers van het ministerie van VWS worden in de feitenreconstructie vervangen door "ambtelijk VWS" en namen van medewerkers van andere organisaties zijn vervangen door "functionaris".

Gebruikte hyperlinks in sommige bronvermeldingen zijn mogelijk na verloop van tijd niet meer toegankelijk.

De Bestuursraad van VWS heeft de inhoud van deze tijdlijn vastgesteld op 27 januari 2023.

Instructie

Dit document is interactief. Dat betekent dat informatie - naar wens en op maat - uitgebreid kan worden.

- **Algemeen:** als de cursor (of het handje) verandert in een wijzende vinger dan is er sprake van een interactief element.
- **Oranje schuin en dikgedrukte** tekst gaat naar extra informatie binnen dit document
- **Blauwe onderstreepte** woorden linken naar internetpagina's buiten dit document.
- Klik op het icoon om naar het overzicht met de kantelmomenten te gaan.
- Met de blauwe en witte pijlen kunt u naar links en rechts navigeren.
- Na het volgen van een interne link naar de verklarende woordenlijst kunt u terug naar de lopende tekst door op het pijltje **Keer terug** naast het woord te klikken.
- Na het volgen van een interne link naar de eindnoten¹ of *bronnen* kunt u terug naar de lopende tekst door in het overzicht op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

Kantelmomenten

1. Aanscherping Nederlandse maatregelen voor reizigers

Vanaf 8 augustus 2021 is het verplicht voor reizigers van twaalf jaar en ouder uit alle landen binnen de Europese Unie (EU)/ Europese Economische Ruimte (EER) en het Caribische deel van het Koninkrijk die geen groen reisadvies hebben, om een test-, herstel- of vaccinatiebewijs (bijv. het EU Digitaal Corona Certificaat (DCC)) te tonen, onafhankelijk van het vervoersmiddel waarmee ze naar Nederland reizen. Daarnaast is het vanaf 8 augustus ook voor reizigers van twaalf jaar en ouder uit alle landen buiten de EU verplicht om een test- of vaccinatiebewijs te tonen wanneer men naar Nederland komt. Deze verplichting geldt ook voor reizigers uit landen die op de lijst met veilige landen van de EU staan.

[Ga naar hoofdstuk 1 >>](#)

2. Vervolgopdracht directeuren Publieke Gezondheid (DPG'en)

Op 18 augustus 2021 geeft demissionair minister De Jonge de DPG'en een vervolgopdracht voor de regionale aanpak voor zorg aan kwetsbare patiënten in verband met COVID-19. Deze opdracht volgt op de oorspronkelijke opdracht aan de DPG'en van 31 maart 2020. Hij vraagt hen reeds lopende activiteiten te continueren zolang de pandemie hierom vraagt – tot uiterlijk 1 juli 2022 en eerder als de situatie dat toelaat.

[Ga naar hoofdstuk 1 >>](#)

3. Voortgang continuïteitsregeling

September 2021 spreekt de VWS-brede stuurgroep Bekostiging over de verlenging van financiële regelingen die zorgaanbieders financiële zekerheid moeten bieden. Voor de verschillende domeinen worden nota's opgesteld over wat er nodig is aan steunmaatregelen voor corona in 2022 en of de maatregelen verantwoord kunnen vervallen dan wel worden afgeschaald. In oktober stelt de stuurgroep voor om in het sociaal domein, Wlz en Zvw de meerkostenregelingen in 2022 voort te zetten. De insteek is de regelingen zoveel mogelijk te beperken tot persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM), ziekteverzuim en eventuele vaccinatierondes.

[Ga naar hoofdstuk 2 >>](#)

4. Demissionair kabinet besluit het coronatoegangsbewijs (CTB) breder in te zetten en de anderhalve meter los te laten

In het 126^e advies van het Outbreak Management Team (OMT) van 13 september 2021 adviseert het OMT om Nederland weer stapsgewijs te openen, mits er meer gebruik wordt gemaakt van het CTB. Een dag later geven demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge tijdens een persconferentie aan dat Nederland vanaf 25 september weer verder opengaat. Het gebruik van een CTB zal op sommige plekken verplicht worden. Dit betekent dat mensen moeten kunnen laten zien, dat ze ofwel volledig gevaccineerd zijn, dat ze ofwel corona hebben gehad, of dat ze minder dan 24 uur geleden negatief getest zijn (zogenaamde 3G-beleid).

[Ga naar hoofdstuk 2 >>](#)

5. Aanvullende maatregelen voor kwetsbare mensen

Op 14 september 2021 informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer dat de regering heeft besloten aanvullende maatregelen te treffen voor mensen die zich niet kunnen beschermen middels vaccins. De regelingen voor de verstrekking van PBM en zelftesten worden verlengt tot 1 januari 2022. De huidige doelgroep (mantelzorgers, PGB-gefinancierde zorgverleners en vrijwilligers in de palliatieve zorg) wordt uitgebreid met mensen die om medische redenen niet gevaccineerd kunnen worden of bij wie vaccins onvoldoende werken.

[Ga naar hoofdstuk 2 >>](#)

Kantelmomenten (vervolg)

6. Open House-regeling moet testcapaciteit vergroten

Op 14 september 2021 geeft demissionair minister De Jonge aan dat sinds het besluit om het CTB verder in te voeren, aan Stichting Open Nederland (SON) de opdracht is verstrekt om door middel van een Open House opnieuw testcapaciteit te contracteren. Via de Open House-regeling kunnen commerciële testaanbieders zich elke 20^e van de maand aanmelden om zodoende testlocaties te openen waar burgers zich kunnen laten testen voor een CTB. Met deze nieuwe regeling wordt een groter deel van de markt benut en wordt niet meer vergoed voor het louter paraat stellen van testcapaciteit. In de Open House is rekening gehouden met het gebruik van twee typen testen: antigeentesten en NAAT-testen. De Open House is op 8 september online gezet en de testcapaciteit vanuit Open House zal vanaf 11 oktober worden gebruikt. Op 26 november schrijft demissionair minister De Jonge in een maatregelen COVID-19-brief (met betrekking tot de testcapaciteit SON) dat er op dat moment 825 testlocaties actief zijn bij Testen voor Toegang, waarmee 99,8% van Nederland binnen dertig minuten en 95% van Nederland zich binnen twintig minuten kan laten testen.

[Ga naar hoofdstuk 2 >>](#)

7. Inperking uitzonderingen quarantaineplicht zeerhoogrisicogebied met zorgwekkende variant

Om de verspreiding van een zorgwekkende variant uit het buitenland effectief tegen te gaan, meldt demissionair minister De Jonge op 14 september 2021 dat door het demissionair kabinet besloten is het aantal uitzonderingen op de quarantaineplicht voor reizigers komend uit zeerhoogrisicogebieden met een zorgwekkende virusvariant in te perken. De categorieën reizigers uit die gebieden die niet langer uitgezonderd worden op de quarantaineplicht zijn onder andere ambtenaren, zakenreizigers, topsporters, onderzoekers, culturele professionals en personen die inreizen vanwege noodzakelijk bezoek aan eerste- en tweedegraadsfamilieleden.

[Ga naar hoofdstuk 2 >>](#)

8. De Gezondheidsraad (GR) komt met advies over de derde prik en de boostervaccinatie

Op 14 september 2021 komt de GR met het advies rondom het geven van een derde prik en een boostervaccinatie. Bij een deel van de mensen met een ernstig gecompromitteerd immuunsysteem – bijvoorbeeld bij transplantatiepatiënten – is er onvoldoende of geen immuunrespons te zien nadat ze twee doses van een COVID-19-vaccin hebben gekregen. Een derde dosis kan de immuunrespons verhogen en daarom komt een aantal patiëntengroepen volgens de GR met hoge prioriteit in aanmerking voor zo'n additionele dosis. Demissionair minister De Jonge neemt het advies over.

[Ga naar hoofdstuk 2 >>](#)

9. Uitzondering quarantaineplicht gevaccineerde reizigers uit zeerhoogrisicogebieden

Omdat uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat gevaccineerde personen een kleiner risico voor de transmissie van het coronavirus vormen, heeft het demissionair kabinet besloten om vanaf 22 september 2021 gevaccineerde reizigers uit zeerhoogrisicogebieden zonder zorgwekkende variant uit te zonderen van de quarantaineplicht. Deze reizigers moeten nog wel een negatief testbewijs kunnen tonen voordat zij naar Nederland reizen. De reizigers die vanwege hun vaccinatie niet meer quarantaineplichtig zijn, zullen vanaf 20 september niet gesanctioneerd worden.

[Ga naar hoofdstuk 2 >>](#)

Kantelmomenten (vervolg)

10. Aanbestedingsronde NAAT-testen

Op 27 oktober 2021 informeert VWS alle inschrijvers op de NAAT-testen-aanbesteding over de voorlopige gunning. Onder de te contracteren NAAT-testen vallen in beginsel PCR, RT-PCR en TMA. Laboratoria hadden in de aanloopfase de kans om zich in te schrijven voor deze aanbesteding, die is ingedeeld in 24 percelen: 23 regionale en één landelijk perceel. De regionale percelen komen overeen met de GGD-regio's. Dienst Testen werkt ondertussen verder aan het 'transitieplan'; in dit plan is het de bedoeling dat de gecontracteerde laboratoria worden aangesloten op de teststraten van de GGD'en, CoronIT en de systemen van DT en oude laboratoria juist worden afgesloten. Op 4 november wil VWS de 'winnende' laboratoria definitief gunnen, maar enkele inschrijvers maken bezwaar en spannen een kort geding aan tegen de beslissing van het ministerie.

[Ga naar hoofdstuk 3 >>](#)

11. De GR komt met een nieuw advies over de boostervaccinatie

De GR adviseert op 2 november 2021 de demissionair minister van VWS om te starten met een boosteraanbod voor mensen van zestig jaar en ouder en aan bewoners van zorginstellingen. Mensen vanaf ongeveer zestig jaar bereiken na de primaire vaccinatieserie een iets minder hoge bescherming dan jongere leeftijdsgroepen. Bovendien hebben zij een hoger risico op een ernstig beloop van COVID-19. Inmiddels zijn er ook aanwijzingen dat de bescherming tegen ernstige ziekte en ziekenhuisopname bij hen iets afneemt. Op basis van deze factoren en omdat de infectiedruk in de samenleving toeneemt, adviseert de GR om mensen van zestig jaar en ouder een boostervaccin aan te bieden, in principe te beginnen bij de oudsten. Ook mensen van 18 jaar en ouder die in een zorginstelling wonen (verpleeghuizen, woonzorgcentra, en instellingen voor personen met een verstandelijke beperking), komen volgens de GR in aanmerking voor een boostervaccin. In deze instellingen neemt het aantal infecties toe, wonen overwegend ouderen en bestaat er een hogere kans op transmissie en op ernstige ziekte. Demissionair minister De Jonge neemt het advies over.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

12. Wederom noodopvang

Wanneer het aantal besmettingen weer toeneemt in november 2021 roept VWS via een nieuwe richtlijn voor de opvang van dak- en thuisloze mensen gemeenten en opvanginstellingen op alle locaties die bedoeld zijn voor dag- en nachtopvang van dak- en thuisloze mensen wederom conform de anderhalve meter in te richten, in ieder geval tot 1 april 2022.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

13. Uitzondering quarantaineplicht herstelde reizigers uit zeerhoogrisicogebieden

Reizigers uit een zeerhoogrisicogebied die in het bezit zijn van een geldig herstelbewijs (uitgegeven binnen de EU, delen van het Koninkrijk of derde landen die de DCC-equivalentieprocedure met succes hebben doorlopen) zijn per 17 november 2021 uitgezonderd van de quarantaineplicht.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

14. Aankoop Regkirona van Celltrion

Op 20 november 2021 besluit demissionair minister De Jonge tot de aankoop van het COVID-19-medicijn Regkirona van Celltrion, omdat de voorraad Ronapreve slinkt en Roche deze niet op korte termijn kan aanvullen. Op 9 december ontvangt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) de bestelling. Regkirona was toen het enige goedgekeurde, geregistreerde alternatief voor Ronapreve.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

Kantelmomenten (vervolg)

15. De GR adviseert over het geven van een boostervaccinatie aan alle volwassenen

Op 25 november 2021 adviseert de GR om mensen van achttien tot zestig jaar een boostervaccin te geven. Demissionair minister De Jonge neemt het advies over.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

16. Gebruik zelftesten krijgt een prominentere rol in het testlandschap

In het 130^e OMT-advies van 22 november 2021 adviseert het OMT om zelftesten breder te gaan inzetten voor mensen met klachten. De inzet van zelftesten zou de testbereidheid kunnen verhogen en daarmee van additionele waarde kunnen zijn voor de huidige testcapaciteit. Om het onderwijs open te houden geeft demissionair minister-president Rutte op 26 november aan dat het van belang is dat docenten en leerlingen zich vanaf groep 6 in het primair en middelbaar onderwijs twee keer per week zelftesten. Het demissionair kabinet scherpt daarmee het beleid rondom preventief zelftesten aan. Ook bij het ontvangen van bezoek of het bezoek brengen aan anderen wordt het gebruik van zelftesten geadviseerd. Daarnaast maakt het demissionair kabinet zelftesten breder inzetbaar voor sociale minima, onder andere via de wijkgerichte aanpak en gemeentelijke verspreiding.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

17. Opnieuw maatregelen

Op 26 november 2021 stuurt demissionair minister De Jonge een brief naar de Tweede Kamer omtrent de coronamaatregelen. Deze maatregelen zijn ingrijpend. In het bijzonder worden grote offers gevraagd van onder meer de sportsector. Dit wordt gevolgd door de aankondiging van een lockdown op 18 december, waarbij onder andere sportlocaties moeten sluiten.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

18. Opkomst nieuwe variant in Zuidelijk Afrika

In de COVID-19-maatregelenbrief van 26 november 2021 schrijft demissionair minister De Jonge dat er een nieuwe variant van SARS-CoV-2 is gedetecteerd in Zuidelijk Afrika. Door toedoen van deze nieuwe variant, genaamd de omikronvariant, geldt er nu een dubbele testverplichting en quarantaineplicht voor reizigers afkomstig uit deze hoogrisicogebieden. Op verzoek van het RIVM heeft de GGD Kennemerland hiervoor een aparte teststraat ingericht op Schiphol. De testvraag is hoger dan ooit. Verschillende partijen, zoals onder andere Defensie en het Rode Kruis, zijn benaderd om op te schalen naar een grotere testcapaciteit per dag.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

19. Maatregelen i.v.m. omikronvariant

Eind november 2021 zijn vliegverboden, een quarantaineplicht en een dubbele testverplichting ingesteld voor enkele landen in Zuidelijk Afrika, met het oog op een daar gevonden nieuwe virusvariant van COVID-19, de omikronvariant. Om te voorkomen dat deze variant zich verspreidt naar Nederland en de BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) zijn op 26 november vliegverboden ingegaan voor passagiersvluchten uit de volgende landen waar de nieuwe variant van het virus is aangetroffen: Zuid-Afrika, Lesotho, Eswatini, Botswana, Namibië en Zimbabwe. Voor Mozambique gold een vliegverbod vanaf 27 november en voor Malawi vanaf 28 november. De vliegverboden zijn per 23 december opgeheven. De opheffing van de quarantaineplicht volgde op 29 januari 2022. Op 22 december is een testverplichting ingesteld voor reizigers uit alle landen buiten de EU. Per 15 maart 2022 is deze verplichting opgeheven.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

20. Versnelling boostercampagne

Eind november 2021 vindt er een versnelling van de boostercampagne plaats. Het streven van demissionair minister De Jonge is met een aanvullend boosteroffensief zoveel mogelijk ouderen voor het einde van het jaar een booster aan te kunnen bieden. Als gevolg van de opschaling bij de GGD'en is het mogelijk de meest kwetsbare groepen binnen een korter tijdbestek een boostervaccin aan te bieden.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

1. Augustus 2021

01

Op 1 augustus brengt het OMT advies uit n.a.v. zijn bijeenkomst op 30 juli. Het OMT laat weten dat het aantal meldingen van coronapositieve personen met 48% is afgenomen in vergelijking met de zeven dagen ervoor. Het patroon van het aantal meldingen naar leeftijd toont nog steeds het hoogste aantal meldingen in de leeftijdsgroep 18 tot en met 24 jaar, gevolgd door de leeftijdsgroep 25 tot en met 29, maar de afname was ook het grootst in deze leeftijdsgroepen, waardoor de verschillen tussen de leeftijdsgroepen minder groot zijn geworden. Op basis van de meldingen is de verwachting dat de piek in de ziekenhuisopnames inmiddels bereikt is of binnen enkele dagen bereikt wordt. De meest recente schatting van het reproductiegetal Rt, zoals berekend op basis van de meldingen van positieve gevallen, is voor 15 juli gemiddeld 0,70 besmettingen per geval.

Het OMT schrijft op basis van nieuwe data dat na twee weken Janssen wel goed beschermd tegen milde COVID-19, maar dat de bescherming tegen ernstige infecties nog wel toenemend in de daaropvolgende weken. Hierom adviseert het OMT om een wachttijd van vier weken aan te houden. Omdat te verwachten is dat de vaccinatiegraad van de belangrijke doelgroep van 18-34 jarigen aanzienlijk zal toenemen en daarmee het risiconiveau binnen enkele weken zal afnemen, wordt geadviseerd de maatregelen voor ongeplaceteerde evenementen te versoepelen na 13 augustus. Een 2/3 bezetting van de maximale capaciteit en het gebruik van CTB wordt geadviseerd voor geplaceteerde evenementen. Het OMT adviseert tevens deelname te beperken tot 500-1000 personen, evenementen te beperken tot buitenlocaties, antigeensneltesten slechts geldig te achten maximaal 24 uur vanaf de testafname tot aan het einde van het evenement, en deelname beperken tot slechts één evenement per dag. Dit laatste is misschien technisch onmogelijk en kan vervangen worden door een verplichte kaartverkoop met persoonsgegevensregistratie.¹

02

Op 2 augustus stuurt demissionair minister De Jonge de kabinetsreactie op het 122e OMT-advies naar de Tweede Kamer. Het kabinet neemt het advies om de Janssenwachttijd te verlengen over. Ook besluit het kabinet dat ongeplaceteerde evenementen en vertoning van kunst- en cultuurbeoefening² die buiten plaatsvinden tussen 14 augustus en 1 september onder strikte voorwaarden door kunnen gaan. Bij het gebruik van het CTB zijn ongeplaceteerde eendaagse evenementen en de vertoning van kunst- en cultuurbeoefening buiten toegestaan met een maximum van 750 bezoekers. Overige ongeplaceteerde evenementen zijn in die periode verboden. De voorwaarden voor geplaceteerde eendaagse evenementen met CTB worden verlengd tot 1 september. Voor geplaceteerde evenementen buiten geldt eveneens een bezoekersnorm van 750 of (indien hoger) twee derde van de reguliere capaciteit.³

05

Op 5 augustus besluiten de demissionaire ministers van VWS, Justitie en Veiligheid (J&V) en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) om de Tijdelijke regeling maatregelen COVID-19 (Trm) te wijzigen. Deze regeling bevat onder andere bepaalde ventilatienormen voor alcoholhoudende drank verstrekende horecagelegenheden. Gelet op het advies van het OMT van 26 juli besluiten zij om de recent vervallen ventilatienormen – door de vervanging van de Drank- en Horecawet door de Alcoholwet – op te nemen in de Trm. Dit betekent dat de ventilatienormen die tot 1 juli 2021 golden in het kader van de Drank- en Horecawet vanaf 14 augustus 2021 weer gaan gelden.⁴

06

Op 6 augustus gaat het portaal voor het bestellen van gratis zelftesten door huishoudens ‘onder de radar’ live (er wordt hier nog niet over bericht in het openbaar om eventuele problemen met betrekking tot de website nog dit weekend te kunnen verhelpen) met www.zelfbestellen.nl.⁵

08

Per 8 augustus zijn de maatregelen voor reizigers uit gebieden met een verhoogd risico op COVID-19 aangescherpt. Om de import van het coronavirus vanuit het buitenland zoveel mogelijk tegen te gaan, is het vanaf 8 augustus verplicht voor reizigers van twaalf jaar en ouder uit alle landen binnen de EU/EER en het Caribische deel van het Koninkrijk die geen groen reisadvies hebben, om een test-, herstel- of vaccinatiebewijs (bijv. het DCC) te tonen. Deze verplichting is onafhankelijk van het vervoersmiddel waarmee de reizigers naar Nederland komen. Dit geldt ook voor Nederlanders die vóór 8 augustus op vakantie zijn gegaan en op of na 8 augustus naar Nederland terugreizen. Daarnaast is het vanaf 8 augustus ook voor reizigers van twaalf jaar en ouder uit alle landen buiten de EU verplicht om een test- of vaccinatiebewijs te tonen als men naar Nederland komt. Deze verplichting geldt ook voor reizigers uit landen die op de lijst met veilige landen van de EU staan.⁶

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

Augustus

11

Op 11 augustus brengt het OMT zijn 123^e en 124^e advies uit n.a.v. de bijeenkomsten op 6 en 9 augustus. In de afgelopen zeven kalenderdagen is het aantal meldingen van coronapositieve personen met 40% afgenomen in vergelijking met de zeven dagen ervoor. In de afgelopen zeven kalenderdagen werden landelijk 113 personen per 100.000 inwoners positief getest voor SARS-CoV-2, vergeleken met 184 per 100.000 in de week daarvoor, en 351 de week daarvoor. Het aantal testen, exclusief testen voorafgaand aan een reis, bij de GGD-testlocaties was in de laatste week 34% lager ten opzichte van de zeven dagen ervoor. De instroom en bezetting op verpleegafdelingen in het ziekenhuis is over de piek heen. Op 5 augustus bedroeg de ziekenhuisbezetting 474 verpleegbedden, na een piek van 522 op 2 augustus. Een afname van instroom en bezetting op de IC is nog niet zichtbaar, de meeste IC-opnames komen vanuit de verpleegafdelingen van het ziekenhuis. piek van 522 op 2 augustus. Een afname van instroom en bezetting op de IC is nog niet zichtbaar, de meeste IC-opnames komen vanuit de verpleegafdelingen van het ziekenhuis. De meest recente schatting van het reproductiegetal Rt, zoals berekend op basis van de meldingen van positieve gevallen is voor 22 juli gemiddeld 0,72 besmettingen per geval.

Het OMT adviseert om versoepeling van maatregelen in te plannen vanaf de geschatte datum dat iedereen de mogelijkheid heeft gehad volledig gevaccineerd te zijn en inbegrepen een follow-upperiode van twee weken (19 september). Het OMT adviseert het voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs en hoger onderwijs zonder enige restricties te openen twee weken nadat iedereen die dat wil gevaccineerd is. Dit advies houdt in dat binnen onderwijsinstellingen restricties wegvallen, maar dat zij daarbuiten wel blijven gelden, ook voor studenten en leerlingen. Naar verwachting ligt dit moment van versoepelen op 19 september (en praktisch gezien maandag 20 september). Het OMT adviseert om in eerste instantie (ten minste tot na de griepperiode komende winter) de basissurveillance niet af te bouwen en ook de mogelijkheid te houden om (lokale) uitbraken op te sporen en te bestrijden. Verder wordt ten aanzien van de BCO-maatregelen aangegeven dat het BCO-beleid begin juli is gewijzigd naar aanleiding van het 116e en 117e OMT, waarin geadviseerd is dat voor contacten die als immuun kunnen worden beschouwd, geen quarantaine nodig is. De rationale voor het gewijzigde beleid voor immune contacten is dat zij niet alleen veel minder risico lopen om ziek te worden, ook is de kans dat zij besmettelijk worden veel kleiner dan bij mensen die geen of onvoldoende afweer hebben tegen corona. Hiervoor is voldoende wetenschappelijk bewijs.⁷

13

Op 13 augustus stuurt demissionair minister De Jonge een stand-van-zakenbrief over COVID-19 naar de Tweede Kamer.

De afgelopen weken zijn de epidemiologische ontwikkelingen gunstig. Het demissionair kabinet heeft besloten om stapsgewijs te versoepelen, te beginnen met het onderwijs per 30 augustus. Deze stap wordt sneller gezet dan het OMT heeft geadviseerd. Deze stap wordt genomen gelet op het grote belang van de sociale en mentale ontwikkeling van jongeren. De volgende versoepeling staat voorlopig gepland op 20 september en behelst het onder voorwaarden breed loslaten van de afstandsnorm.

In de brief schrijft de demissionair minister ook over testen en traceren. Hierover wordt met betrekking tot testen gericht op het opsporen en bestrijden ("spoor 1" genoemd) aangegeven dat er na een piek in het aantal testen in de week van 12 juli (circa 70.000 testen per dag) op dit moment weer een stuk minder testen wordt afgenomen, namelijk circa 21.000 testen per dag in de week van 2 augustus. Wat daarnaast opvalt is dat het percentage positieve confirmatietesten (na een positieve zelftest) sinds 5 juli al redelijk stabiel rond de 80% tot 90% ligt.

In dezelfde brief gaat de demissionair minister in op de uitwerking van de adviezen ten aanzien van ventilatie. Zoals toegezegd in de kabinetsreactie van 26 juli verkent de demissionair minister met verschillende partijen, zoals het RIVM en TNO, hoe een bijdrage kan worden geleverd aan het verkleinen van de kennishiaten op het gebied van ventilatie en hoe een afweging kan worden gemaakt wat het vervolg hierop zal zijn. Hierbij wordt de motie⁸ van lid Agema c.s. betrokken, waarmee de Kamer vraagt in hoeverre de huidige ventilatie-eisen in het Bouwbesluit voor publieke plaatsen toereikend zijn om verspreiding van het SARS-CoV-2 tegen te gaan. Aan de hand van wetenschappelijke kennis en aspecten zoals comfortniveau en kosten voor betrokkenen zal, als daar aanleiding toe is, een afweging worden gemaakt over een aanpassing van het Bouwbesluit. Ten slotte zal een nader te bepalen partij een praktische handreiking opstellen om te verduidelijken hoe in publieke ruimten goed omgegaan kan worden met ventilatie.

Betreffende sport schrijft de demissionair minister in de stand-van-zakenbrief dat het kabinet beoogt om, voor settings waar verhoogde besmettingsrisico's bestaan, het CTB te introduceren als mitigerende maatregel. Deze toegangsbewijzen zullen daarom naar verwachting worden verplicht voor onder andere publiek bij sportwedstrijden. Het gebruik van het CTB zal dan verplicht zijn bij meer dan 75 personen per locatie of evenement, zowel binnen als buiten (exclusief personeel en kinderen tot en met twaalf jaar) in geplaatste en ongeplaatste setting.

Met betrekking tot Caribisch Nederland schrijft demissionair minister De Jonge dat de inwoners van Caribisch Nederland papieren vaccinatiebewijzen kunnen ophalen bij de lokale GGD'en, die door middel van het webportaal vaccinatie-DCC's kunnen genereren. Er wordt gebruik gemaakt van papieren certificaten, omdat de meeste inwoners geen burgerservicenummer hebben. De lokale GGD'en in Caribisch Nederland kunnen via het webportaal handmatig test- en herstel-DCC's uitgeven. Op het vaccinatiebewijs staat een QR-code, die in de CoronaCheck-app kan worden gescand. Tevens kunnen de CAS-eilanden vanaf deze week eigen vaccinatie-DCC's genereren en uitgeven die voldoen aan de Europese eisen. VWS heeft daarvoor technische ondersteuning geleverd. De landen werken nog aan de automatische uitgifte van test- en herstel-DCC's via laboratoria. Vanuit technisch oogpunt kunnen de landen al wel test- en herstel-DCC's afgeven die voldoen aan de Europese eisen. Er zijn bilaterale intentieovereenkomsten (MoU's) getekend tussen Nederland en de CAS-eilanden inzake de uitgifte van de Europese DCC's. De CAS-eilanden hebben aangegeven hun inwoners op korte termijn te informeren over hoe zij een vaccinatie-DCC kunnen aanvragen.

Uit overleggen tussen de vaccinatieteams op de eilanden, het RIVM en VWS is gebleken dat de teams behoefte hebben aan meer informatie over wat vaccintwijfelaars en -weigeraars ervan weerhoudt zich te laten vaccineren. VWS heeft daarom in samenspraak met de gezondheidsautoriteiten op Curaçao, Aruba, Sint Maarten, Bonaire en Sint Eustatius een onderzoeksteam samengesteld dat op 9 augustus van start is gegaan op Curaçao. Eind augustus zal het onderzoeksteam beleids- en communicatieadviezen presenteren aan de CAS-eilanden, Bonaire en Sint Eustatius om de vaccinatiebereidheid in het Caribisch deel van het Koninkrijk te verhogen.⁹

Op 13 augustus geven demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge een persconferentie waarin ze uitleggen hoe er de komende maanden hopelijk terug kan worden gegaan naar "normaal", in welke stappen en wanneer.¹⁰

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

Augustus

September

Oktober

November

Augustus 18

Op 18 augustus vindt een debat plaats in de Tweede Kamer over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. Er worden onder andere vragen gesteld over de *lessons learned* voor het testen van reizigers en het voorstel van het demissionair kabinet om een eigen bijdrage te vragen voor testen voor toegang om invulling te geven aan het profijtbeginsel. Met betrekking tot testen voor reizen geeft de demissionair minister aan dat er is geconstateerd dat het gros goed is gegaan, maar er een gesprek is aangegaan door VWS met een aantal aanbieders dat het net niet helemaal naar behoren heeft gedaan. De aanbieders zijn in een brief nogmaals gewezen op de vereiste kwaliteit. Met betrekking tot testen voor toegang geeft de demissionair minister aan dat iedereen rond 1 september de kans heeft gehad om zichzelf te laten vaccineren, en dat het demissionair kabinet het logisch vindt dat er een keer een eind komt aan het neerleggen van de kosten voor testen voor toegang bij de samenleving.¹¹ Verder geeft de demissionair minister aan dat het gratis testen voor reizen is verlengd tot 1 oktober 2021.¹²

Op 18 augustus dienen de Kamerleden Paternotte, De Vries (VVD) en Van der Molen (Volt) een motie in. De Kamerleden verzoeken de regering toe te gaan werken naar de instelling van een profijtbeginsel bij het testen voor toegang, uitgaande van een eigen bijdrage. Daarnaast verzoeken zij de regering om hierbij een regeling te creëren voor Nederlanders die niet gevaccineerd kunnen worden, en ook af te zien van deze eigen bijdrage in het zeldzame geval dat testen voor toegang ongeacht vaccinatiestatus noodzakelijk wordt. Deze motie wordt aangenomen.¹³

Op 18 augustus wordt op de website van de Rijksoverheid bekend gemaakt dat het uitdelen van zelftesten aan reizigers die aankomen op een luchthaven in Nederland verlengd is tot en met september 2021. Reizigers zouden in eerste instantie alleen in juli en augustus een gratis zelftest ontvangen, maar wegens het succes van de actie heeft demissionair minister De Jonge besloten ook in september terugkerende reizigers een zelftest aan te bieden. Naar verwachting worden tot en met eind september ruim anderhalf miljoen zelftesten uitgedeeld aan reizigers.¹⁴

Op 18 augustus stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de DPG'en waarin hij hen de vervolgopdracht geeft voor de regionale aanpak voor zorg aan kwetsbare patiënten in verband met COVID-19. Hij vraagt hen reeds lopende activiteiten te continueren zolang de pandemie hierom vraagt, tot uiterlijk 1 juli 2022 en eerder als de situatie dat toelaat. Deze activiteiten houden in:

- zicht te houden op de continuïteit van de totale keten door de opgave voor de regio in beeld te brengen met behulp van scenario's en afspraken te maken over de benodigde capaciteit en inzet van personeel;
- deze kennis over het actuele beeld in de gehele zorgketen en over de regio's heen te duiden in landelijke overleggen;
- het in stand houden van een centraal coördinatiepunt in iedere regio van waaruit de doorstroming in de regionale keten wordt gemonitord en gecoördineerd;
- monitoring (monitor niet-acute zorg en landelijke ketenmonitor) ter bevordering van een actueel inzicht in de regionale en landelijke continuïteit en op onderdelen capaciteit en spreiding van patiënten;
- het aanhouden van bedden capaciteit buiten het ziekenhuis op waakvlamniveau tot ten minste 1 november 2021, waarbij opschaling binnen 72 uur is gegarandeerd;
- partijen aan te spreken als onvoldoende voortgang te zien is bij knelpunten met betrekking tot zorgcontinuïteit. Hiervoor signaleren de DPG'en knelpunten in de keten en maken deze in de regio bespreekbaar. In de regionale overleggen acute en/of niet-acute zorg (ROAZ- en/of in sommige regio's het RONAZ), monitoren de DPG'en de brede ketenbenadering en houden zij zicht op de toegang tot zorg voor alle burgers.¹⁵

2. September 2021

03

Op 3 september stuurt demissionair minister De Jonge een brief naar de Eerste en Tweede Kamer met daarin de volgende stap voor de maatregelen tegen COVID-19. De demissionair minister geeft aan dat het demissionair kabinet voor de voorbereiding van de testcapaciteit van oktober tot en met eind december € 630 miljoen heeft gereserveerd. Daarmee zijn voldoende financiële middelen beschikbaar voor het scenario dat de testvraag tot einde 2021 onverminderd hoog is. Deze hoge testvraag is echter niet waarschijnlijk gegeven de hoge vaccinatiegraad. Valt de testvraag lager uit, dan worden minder kosten gemaakt.¹⁶

Op 3 september wordt via rijksoverheid.nl gecommuniceerd dat de demissionair minister voor Medische Zorg en Sport, Tamara van Ark, om gezondheidsredenen haar ontslag heeft aangeboden. Haar portefeuille op het ministerie van VWS wordt verdeeld tussen demissionair minister Hugo de Jonge en demissionair staatssecretaris Paul Blokhuis. Dit blijft dezelfde verdeling als de portefeuillevdeling die op 28 juli ingegaan is.¹⁷

06

Op 6 september brengt het OMT zijn 125^e advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 3 september. Het aantal positief geteste personen is de afgelopen zeven dagen stabiel gebleven in vergelijking met de zeven dagen ervoor. Onder de leeftijdsgroep 18 tot en met 24 jaar is het aantal besmettingen het hoogst.

Op basis van de bevindingen bij implementatie in de praktijk op drie GGD-testlocaties blijkt de robuustheid van de ademtest onvoldoende en adviseert het OMT de test in de huidige vorm niet in te zetten in het kader van grootschalig testen op SARS-CoV-2, zoals bij de GGD en bij het testen voor toegang. Ook adviseert het OMT, gelijk de adviezen vanuit OMT 122 en eerdere OMT-adviezen, dat toegangstesten bij voorkeur op de dag van het evenement/de activiteit worden uitgevoerd, slechts toegang verschaffen tot een enkel(e) evenement/activiteit en een geldigheidsduur hebben van 24 uur gerekend van testafname tot aan het einde van de activiteit. Hierbij is het dan om het even of er gebruik wordt gemaakt van een NAAT-test of een antigeentest. Verder geeft het OMT aan dat het voor onvoldoende beschermde kwetsbare personen aan te bevelen is om de basismaatregelen en aanvullende beschermende maatregelen – die ook het risico op andere luchtweginfecties beperken – de komende winter nog aan te houden.¹⁸

09

Op 9 september wordt de elfde incidentele suppletoire begroting gepubliceerd.¹⁹

13

Op 13 september brengt het OMT zijn 126^e advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 10 september. In de afgelopen zeven kalenderdagen is het aantal meldingen positief geteste personen redelijk gelijk gebleven in vergelijking met de zeven dagen daarvoor. Het patroon van het aantal meldingen naar leeftijd is verschoven naar de jongere leeftijdsgroepen, met het hoogst aantal meldingen tussen tien- en veertienjarigen.

In het advies merkt het OMT op dat dit een kritisch moment van de pandemie is ten aanzien van versoepelingen, omdat de vaccinatiegraad op populatieniveau achterblijft bij de minimaal benodigde vaccinatiegraad om alle maatregelen te laten vallen zonder dat dit leidt tot oplevingen of een epidemische verheffing in de winter. Daarom heeft het OMT enkele scenario's beschouwd, waaruit een beleidskeuze kan worden gemaakt. Het OMT heeft in de huidige fase van de epidemie de voorkeur voor scenario 3 waarbij de afstandsnorm als verplichte maatregel wordt opgeheven, maar als advies blijft, en waarbij een brede inzet is van het coronatestbewijs in risicovolle settings waarbij personen dicht op elkaar (vrijwel binnen elkaars 'ademcirkel') verblijven. Ook adviseert het OMT het thuiswerken voorlopig te handhaven waar mogelijk. Daarnaast adviseert het OMT, ongeacht voor welk scenario gekozen wordt, om de versoepelingen niet in alle situaties op hetzelfde moment door te voeren, maar stapsgewijs. Het OMT adviseert om, in de huidige fase van de epidemie, opening van nachthoreca, disco's, grote dance festivals binnen, en meerdaagse evenementen vooralsnog niet toe te staan. Het OMT adviseert ook om voor andere evenementen de bezettingsgraad te beperken tot 75% van de (vergunde) capaciteit, indien binnen zonder placering, maar met toepassing van het CTB. Geplaceerde evenementen (concertzaal, bioscoop, en dergelijke) kunnen binnen op 100% uitgevoerd worden met CTB. Buitenevenementen kunnen met toepassing van CTB op volle capaciteit uitgevoerd worden. Wat betreft binnenlocaties geldt speciale aandacht voor de ventilatie, zie de eerdere adviezen (OMT 121 en 115).

Daarnaast adviseert het OMT de mondkapjesplicht in het openbaar vervoer te handhaven voor alle reizigers om verspreiding van het virus in deze setting te verminderen. Verder is het OMT van mening dat, gezien de huidige vaccinatiegraad en immuniteit, het BCO op maat op korte termijn ingevoerd kan worden. Het OMT herhaalt het advies om het voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs en universitair onderwijs te openen als er twee weken verstreken zijn nadat de vaccinaties aan iedereen die dat wil gegeven zijn, concreet per 20 september. Dit advies houdt in dat binnen onderwijsinstellingen dan alle restricties wegvallen. Dit betekent dat het niet nodig is om een maximum te stellen aan de groepsgrootte tot 75. Het OMT herhaalt ook dat BCO-adviezen voor de nauwe contacten in de kinderopvang en het PO versoepeld kunnen worden, en vindt het niet meer proportioneel dat bij een enkele besmetting in een groep of klas in de kinderopvang of het PO, de hele groep of klas een quarantaine- en testadvies krijgt.²⁰

Op 13 september stuurt demissionair minister De Jonge, mede namens demissionair staatssecretaris Blokhuis, een brief naar de Tweede Kamer over een verwacht wereldwijd tekort aan het geneesmiddel RoActemra (tocilizumab) van fabrikant Roche, door een wereldwijd sterk toegenomen vraag naar dit middel in de afgelopen periode. Het middel tocilizumab is bedoeld voor het behandelen van reumatische aandoeningen, maar wordt ook ingezet als middel tegen ernstige ontstekingsreacties als gevolg van de immuuntherapie CAR-T tegen kanker. Tocilizumab voorkomt ook overreactie van het immuunsysteem op het coronavirus. Sinds eind augustus zijn er signalen binnengekomen over mogelijk verminderde aanvoer van dit geneesmiddel en inmiddels is duidelijk dat deze situatie zich inderdaad zal voordoen.²¹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

Augustus

September

Oktober

November

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

September

14

Op 14 september komt de GR met het een advies rondom boostervaccinatie. Bij een deel van de mensen met een ernstig gecompromitteerd immuunsysteem – bijvoorbeeld bij transplantatiepatiënten – is er onvoldoende of geen immuunrespons te zien nadat ze twee doses van een COVID-19-vaccin hebben gekregen. Een derde dosis kan de immuunrespons verhogen en daarom komt een aantal patiëntengroepen volgens de GR met hoge prioriteit in aanmerking voor zo'n additionele dosis. De behandelend medisch specialisten en het RIVM werken daarvoor een implementatiestrategie uit. Voor de overige bevolking is boostervaccinatie tegen COVID-19 op dit moment niet nodig. De bescherming van sommige COVID-19-vaccins tegen infectie is in de loop van de tijd wel enigszins afgenomen, maar dat geldt niet voor de bescherming tegen ernstige ziekte. Die bescherming is nog altijd onverminderd hoog, zo laten de huidige gegevens zien, ook voor de deltavariant. Er is op dit moment dus nog nauwelijks ruimte voor verbetering van de bescherming tegen ernstige ziekte en sterfte met een boosteraanbod. De primaire vaccinatiegraad heeft hier meer effect op, zowel binnen Nederland als wereldwijd. De raad verwacht dat voor sommige groepen boostervaccinatie op den duur wel nodig zal zijn. Dat moment hangt af van het verloop van de vaccineffectiviteit tegen ernstige ziekte. Zodra er een dalende trend is te zien van die effectiviteit, moet boostervaccinatie voor specifieke groepen worden overwogen. Naar verwachting zullen de groepen die als eerste zijn gevaccineerd in Nederland – te beginnen met de oudsten – ook als eerste in aanmerking komen voor een boostervaccinatie. De raad adviseert hierop te anticiperen.²²

Diezelfde dag informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over het besluit het advies van de GR over te nemen.²³

Op 14 september stuurt demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer een stand-van-zakenbrief over COVID-19 en de maatregelen om het coronavirus onder controle te houden. Het loslaten van de verplichte afstandsnorm betekent dat in de horeca de zitplaatsverplichting op anderhalve meter vervalt en dat er meer mensen tegelijkertijd in een café of restaurant kunnen zijn. Het betekent dat theaters, bioscopen en concertzalen de zalen weer op 100% kunnen vullen. Het betekent dat festivals, sportwedstrijden en andere evenementen buiten weer op volle capaciteit georganiseerd kunnen worden en ook dat doorstroomlocaties als musea en monumenten weer zonder aanvullende maatregelen kunnen worden bezocht. Verder zal in het OV in de voertuigen, ander bedrijfsmatig personenvervoer en op luchthavens achter de security de mondkapjesplicht blijven gelden. Voor de nachthoreca geldt dat deze op dit moment nog niet open kan en dus om 0.00 uur sluit.

Om een snelle verspreiding van het virus te voorkomen, wil het demissionair kabinet per 25 september het CTB inzetten in situaties waar personen dicht op elkaar verblijven, daar de anderhalvemetermaatregel vervalt. Dit geldt bijvoorbeeld voor de horeca, cultuur, evenementen en publiek bij professionele sportwedstrijden. Nu vrijwel alle Nederlanders de kans hebben gehad om zich te laten vaccineren, is het steeds moeilijker uitlegbaar contactbeperkende maatregelen aan mensen op te leggen. Voor niet-gevacineerden betekent dit dat zij zich regelmatig moeten laten testen. Het demissionair kabinet vindt dat deze inspanning kan worden gevraagd. De nieuwe corona-aanpak voor het najaar wordt als kompas gebruikt voor volgende besluitvorming tot versoepelingen of verzwaringen van de coronamaatregelen.

De demissionair minister schrijft ook over het ondersteunen van kwetsbare mensen bij wie vaccinatie geen bescherming biedt. Het gaat daarbij om twee groepen: (i) de groep mensen die zich (om medische redenen) niet kan laten vaccineren en (ii) de groep mensen bij wie de vaccins niet of onvoldoende leiden tot aanmaak van antistoffen. Deze groep kan daardoor niet volwaardig meedoen in de maatschappij of zit zelfs al sinds de start van corona in thuisisolatie, soms met het hele gezin.

De eerste inzet is erop gericht om zoveel mogelijk mensen binnen deze groepen alsnog te beschermen via vaccinatie waar dat kan. Verder wordt een aantal maatregelen genomen om de mensen om wie het gaat persoonlijk te blijven beschermen en ondersteunen, waaronder het verlengen van de regelingen voor verstrekking van PBM en zelftesten via de apotheek tot en met 31 december 2021. Bovendien worden de huidige doelgroepen die hiervoor in aanmerking komen (mantelzorgers, PGB-gefinancierde zorgverleners en vrijwilligers in de palliatieve zorg) uitgebreid met de groepen die om medische redenen niet gevaccineerd kunnen worden of bij wie de vaccins niet of onvoldoende werken.

De demissionair minister schrijft de Tweede Kamer ook dat de regelingen voor verstrekking van PBM en zelftesten via de apotheek worden verlengd tot en met 31 december 2021. Bovendien worden de huidige doelgroepen die hiervoor in aanmerking komen (mantelzorgers, PGB-gefinancierde zorgverleners en vrijwilligers in de palliatieve zorg) uitgebreid met de groepen die om medische redenen niet gevaccineerd kunnen worden of bij wie de vaccins niet of onvoldoende werken.

De demissionair minister schrijft betreffende reizen dat voor reizigers uit zeerhoogerisicogebieden met of zonder zorgwekkende varianten de quarantaineplicht van kracht is. Omdat uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat gevaccineerde personen een kleiner risico voor de transmissie van het coronavirus vormen, heeft het demissionair kabinet besloten om gevaccineerde reizigers uit zeerhoogerisicogebieden zonder zorgwekkende variant uit te zonderen van de quarantaineplicht. Deze reizigers moeten nog wel een negatief testbewijs kunnen tonen voordat zij naar Nederland reizen. De aangepaste Ministeriële Regeling met betrekking tot de uitzondering voor gevaccineerden treedt op 22 september in werking. De reizigers die vanwege hun vaccinatie niet meer quarantaineplichtig zijn, zullen vanaf 20 september niet gesanctioneerd worden.

Vanwege de onzekere werking van de vaccins tegen nieuwe virusvarianten blijft de quarantaineplicht wel in stand voor gevaccineerde reizigers uit zeerhoogerisicogebieden met (het vermoeden van) een zorgwekkende variant. Om de verspreiding van een zorgwekkende variant uit het buitenland effectief tegen te gaan, is besloten het aantal uitzonderingen op de quarantaineplicht voor reizigers komend uit zeerhoogerisicogebieden met een zorgwekkende virusvariant in te perken. De categorieën reizigers uit die gebieden die niet langer uitgezonderd worden op de quarantaineplicht zijn onder andere ambtenaren, zakenreizigers, topsporters, onderzoekers, culturele professionals en personen die inreizen vanwege noodzakelijk bezoek aan eerste- en tweedegraadsfamilieleden. Op dit moment zijn er geen zeerhoogerisicogebieden met een zorgwekkende variant van het coronavirus als zodanig aangewezen.²⁴

Op 14 september geven demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge een persconferentie waarin ze uitleggen hoe Nederland vanaf 25 september weer verder open gaat. Zo wordt onder meer de verplichte afstandsnorm losgelaten.²⁵

Augustus

September

Oktober

November

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

September

16

Op 16 september reageert demissionair staatssecretaris Blokhuis middels een Kamerbrief op de petitie²⁶ ‘Pleidooi voor een Minister voor Kinderen’ aangeboden op 22 juli door het team GeestKracht. De petitie benadrukt dat de zorg voor ontwikkeling en veiligheid van kinderen een kerntaak is van de politiek. De petitie roept op tot een minister voor kinderen die investeert in een ondersteunende, stimulerende leefomgeving voor alle kinderen, zodat alle kinderen kansrijk, gezond en veilig opgroeien.

De demissionair staatssecretaris vindt het cruciaal dat het Team GeestKracht, de Nationale Jeugd Raad en de Gezonde Generatie bij de verkenning zijn betrokken en hun ideeën hebben neergelegd over de noodzaak en de mogelijkheden die zij zien voor mentale gezondheid van de jeugd. Ook is de verkenning interdepartementaal ingericht; er is een stuurgroep in het leven geroepen waarbij verschillende directies van VWS vertegenwoordigd zijn, maar ook de ministeries van SZW en OCW aangesloten zijn. In het najaar zal de demissionair staatssecretaris de Tweede Kamer informeren over de resultaten van de verkenning. Het is echter aan een nieuw kabinet om op basis van de verkenning te besluiten over een Preventieakkoord Mentale Gezondheid en de wijze waarop de totstandkoming van een eventueel akkoord zal worden ingevuld.²⁷

Op 16 september spreekt demissionair staatssecretaris Blokhuis met een groep kwetsbare jongeren over hun uitdagingen in de coronaperiode en wat voor hen belangrijk is in het openingsplan. Jongeren van Augeo foundation, Expex, Jong Pit en MIND deelden hun ervaringen en onderzoeken met de staatssecretaris.²⁸

23

Op 23 september wordt in de stuurgroep Bekostiging gesproken over verlenging van de regelingen in 2022. De werkgroepen binnen de stuurgroep hebben voor de verschillende domeinen nota's opgesteld over wat er nodig is aan steunmaatregelen voor corona in 2022 en of de maatregelen verantwoord kunnen vervallen dan wel afgeschaald. Er wordt met name gesproken over de inzet/afbouw van de meerkostenregeling en continuïteitsregeling voor de verschillende domeinen.²⁹

25

Op 25 september is het druk op de servers van de CoronaCheck-app doordat vele mensen voor het eerst een QR-code maken of sinds lange tijd de app weer openden. Daardoor worden op veel telefoons tegelijk de QR-codes ververst, zoals dat elke 28 dagen gebeurt vanwege veiligheidsvoorschriften. Daarnaast is er sprake van Ddos-aanvallen (cyberaanval waarbij veel verkeer naar servers worden verstuurd waardoor deze onbruikbaar worden voor de normale gebruiker) op de server, wat ook extra servercapaciteit kost. Door de beschreven drukte was er een vertraging bij het opvragen van een QR-code in de app. 's Avonds neemt de drukte af. De piek in nieuwe aanvragen is tijdelijk omdat nieuwe QR-codes weer 28 dagen geldig zijn. Ook worden de Ddos-aanvallen goed afgeslagen.³⁰

Vanaf 25 september is het CTB verplicht om toegang te krijgen tot een horecazaak, een (sport)evenement of een kunst- of cultuurinstelling zoals een theater of concertzaal. Het CTB wordt al langer gebruikt bij professionele sportwedstrijden, theatervoorstellingen en concerten.

Vanaf 25 september worden ook versoepelingen van de maatregelen doorgevoerd, de verplichte anderhalvemetermaatregel wordt beëindigd. Zo kan de horeca weer op maximale capaciteit open en zijn alle evenementen toegestaan. Voor evenementen buiten geldt geen maximaal aantal bezoekers en geen verplichte sluitingstijd. Voor evenementen binnen met een vaste zitplaats is er ook geen maximaal aantal bezoekers of sluitingstijd. Voor beide type evenementen geldt wel: horeca is na 0.00 uur gesloten, met uitzondering van afhaal mogelijkheden. Evenementen binnen zonder vaste zitplaats kunnen maximaal 75% van de reguliere bezoekerscapaciteit toestaan en er geldt hier een verplichte sluitingstijd tussen 00.00 en 06.00 uur.³¹

3. Oktober 2021

01

Op 1 oktober sturen demissionair staatssecretaris Blokhuis en demissionair minister voor Rechtsbescherming een brief naar de Tweede Kamer waarin zij informeren over de uitvoering van een aantal toezeggingen in het commissiedebat Jeugd van 22 juni 2021. Tijdens dit commissiedebat heeft de Tweede Kamer gevraagd naar de stand van zaken rond de acute jeugd-ggz. Mede als gevolg van corona is er sprake van een toename van ernstige psychische problematiek bij jongeren, met name suïcidaliteit en ernstige eetproblematiek. Als gevolg hiervan raakt de acute jeugd-ggz in sommige regio's overbelast. Het kabinet heeft daarom op 23 april 2021 specifiek voor deze problematiek € 50 miljoen beschikbaar gesteld via een specifieke uitkering aan gemeenten. Met de Nederlandse GGZ, de VNG en de NVvP is uitgewerkt hoe deze middelen zo snel mogelijk terecht kunnen komen op de plekken waar dit nodig is.³²

Op 1 oktober stuurt demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer een brief over de uitvoering van de aanpak van de inhaalzorg medisch specialistische zorg. Onderdeel van deze brief is de tweede monitor 'Toegankelijkheid van Zorg' over de gevolgen van de coronapandemie van de NZa. In deze monitor komt net als de eerste monitor naar voren dat het aantal verwijzingen voor jongeren naar de ggz opvallend hoger ligt dan het niveau van vóór de coronapandemie.³³

06

Op 6 oktober wordt de discussienotitie 'Toekomst Dienst Testen' intern opgetekend. Het is van belang dat de essentiële functies van Dienst Testen in het post-pandemisch landschap organisatorisch worden verankerd, worden doorontwikkeld en worden voorbereid om (indien nodig) zo snel mogelijk weer op te kunnen schalen. Daarnaast moet de organisatorische inbedding van de taken van DT zich verhouden tot de landelijke functionaliteit infectieziektebeheersing die door VWS wordt ontwikkeld. In deze notitie worden vier aanbevelingen gedaan:

1. Houd de kerntaken van DT in één hand c.q. organisatie;
2. Tref in 'vredetijd' de organisatorische voorbereidingen die nodig zijn voor een volgende crisis, waaronder een 'dedicated' ketenregisseur om toe te zien op de voortgang;
3. Maak centrale regie mogelijk, en draag zorg voor een uniforme commandolijn;
4. Mensen met het juiste profiel (kennis, kunde én mentaliteit) op de juiste plek.³⁴

08

Op 8 oktober licht de IGJ, aan de hand van een presentatie met diverse voorbeelden, tijdens het bestuursraadoverleg toe voor welke opgaven de inspectie staat. Hierin komt o.a. aan bod wat de toegevoegde waarde is van de inspectie voor beleid en hoe de rol van de inspectie veranderde tijdens de coronacrisis. Zorg- en jeugdhulpaanbieders staan onder zware druk door het coronavirus. Noodgedwongen bieden ze minder zorg of op een andere manier. Juist daarom blijft de IGJ toezicht houden op de kwaliteit, de veiligheid en de continuïteit van de zorg en de jeugdhulp. Met inspectiebezoeken in het land en met telefonische of digitale contacten. En doordat zorginstellingen bijzondere situaties moeten melden. Daarnaast houdt de IGJ ter plekke toezicht op het testen op het coronavirus en op het vaccineren.^{35 36}

11

Op 11 oktober brengt het OMT zijn 127^e advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 8 oktober (OMT 127 – 68^e OMT COVID-19). Er lijkt er een kantelpunt te zijn bereikt in de epidemiologische situatie, binnen twee weken na de versoepelingen ingegaan op 25 september jongstleden. Dit kantelpunt is zichtbaar zowel in de toename van het aantal meldingen van positief geteste personen, als in de lichte toename van meldingen in verpleeghuizen en ziekenhuisopnames, en in de rioolwater bemonsteringen. De incidentie van ziekenhuisopname is veel hoger in de ongevaccineerde bevolking dan in de gevaccineerde bevolking. In september was deze incidentie in alle leeftijdsgroepen minimaal 10 maal zo hoog in de ongevaccineerde bevolking vergeleken met de volledig gevaccineerde bevolking. De eerder zeer hoge vaccineffectiviteit gevonden tegen zowel ziekenhuisopname als IC-opname in Nederland persisteert in de meest recente data (95% en 98%).

Op basis van het geschetste beeld van het verloop van de epidemie, het aantal meldingen, de Rt-waarde en de modellen over de verwachting van de ziekenhuis- en IC-opnamen, zoals hierboven beschreven, en de onzekerheden door het momenteel uiteenlopen van de prognosemodellen, adviseert het OMT om nu geen maatregelen te versoepelen. Wat betreft de adviesaanvraag over het beschikbaar houden van mogelijkheden voor maatregelen in kader van de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Twm) geldt in grote lijn hetzelfde. Vanwege de epidemiologische onzekerheden in de te verwachten IC- en ziekenhuisopnamen adviseert het OMT de mogelijkheid om maatregelen in te kunnen stellen open te houden. Met betrekking tot de geldigheidsduur van een herstelbewijs en de rol van serologie bij CTB komt het OMT tot de conclusie dat een serologische test niet bruikbaar is voor het CTB, omdat het tijdstip van infectie niet vast te stellen is en derhalve geen termijn aan het CTB kan worden gekoppeld waar dat nu nog wel wenselijk geacht wordt. Bovendien is er geen internationaal geaccepteerde afkapwaarde bekend tussen het aantonen van de antistoffen en de mate van bescherming. Het OMT adviseert om de geldigheid van het herstelbewijs op basis van een positieve coronatest bij de GGD voor het CTB te verlengen tot twaalf maanden. Met betrekking tot het quarantaineadvies voor kinderen jonger dan dertien jaar adviseert het OMT om voor alle kinderen tot en met twaalf jaar de quarantaineadviezen niet los te laten gezien de epidemiologische situatie (met vooral besmettingen in de groepen onder de twintig jaar) en onzekerheid over de toename van infecties en de prognoses ten aanzien van ziekenhuis- en IC-opnames voor de komende periode. Omdat kinderen jonger dan vier jaar maar een erg kleine rol spelen in de transmissie van het virus, kan voor deze groep de quarantaine al wel vervallen, ongeacht of zijn huishoudcontact of nauw contact zijn.

In de afgelopen week is het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen gestegen met 15% in vergelijking met de zeven dagen ervoor. De instroom en bezetting op verpleegafdelingen en IC in het ziekenhuis neemt licht toe. Het gemiddelde dagelijkse aantal opnames op verpleegafdelingen was in de afgelopen week gemiddeld 42 ten opzichte van 34 de week daarvoor, en 10 versus 7 op de IC.³⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

Oktober

12

Op 12 oktober stuurt demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer een brief over het 127^e OMT-advies en de kabinetsreactie hierop.

Ten aanzien van het advies aangaande quarantaine voor kinderen onder de dertien en onder de vier geldt dat het demissionair kabinet dit advies onderschrijft en overneemt. Dat betekent dat de quarantaine adviezen voor kinderen vanaf vier tot en met twaalf jaar blijven gelden. Het demissionair kabinet neemt het OMT-advies over het verlengen van de geldigheidstermijn van het herstelbewijs na een doorgemaakte infectie mee bij de besluitvorming begin november. Het demissionair kabinet heeft kennis genomen van het advies van het OMT dat een serologische test voor dit moment niet bruikbaar is voor het CTB. Tevens beschrijft de demissionair minister in deze brief de concrete uitwerking van de inschalingsystematiek in het kader van de aanpak van het najaar, waarover hij de Kamer in zijn stand van zakenbrief van 14 september 2021 heeft geïnformeerd.

Het OMT adviseert in zijn advies, op basis van het geschetste beeld van het verloop van de epidemie, het aantal meldingen, de Rt-waarde en de modellen over de verwachting van de ziekenhuis- en IC-opnames, en de onzekerheden door het momenteel uiteenlopen van de prognosemodellen, om de nu geldende maatregelen niet te versoepelen. Het kabinet volgt dit advies, waarbij de nu geldende maatregelen worden gecontinueerd. Begin november is een nieuw wegingsmoment voorzien.

Ten aanzien van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) schrijft de demissionair minister dat deze per 1 december 2021 opnieuw verlengd kan worden met drie maanden. Het OMT is gevraagd hierover te adviseren. Vanwege de epidemiologische onzekerheden in de te verwachten IC- en ziekenhuisopnames, adviseert het OMT de mogelijkheid om maatregelen in te kunnen stellen open te houden. Het kabinet weegt dit advies mee bij het volgende koninklijk besluit over de mogelijke vierde verlenging van de Twm en zal de Tweede Kamer hierover uiterlijk begin november nader informeren.^{38 39}

13

Op 13 oktober wordt het voor CoronaMelder-gebruikers mogelijk om na een positieve test zelf hun GGD-sleutel in te voeren op de website coronatest.nl en hiermee autorisatie te verlenen voor het versturen van waarschuwingen in de app. Direct na het bekijken van de positieve test op coronatest.nl kan via een knop op de uitslagpagina de GGD-sleutel uit de app worden ingevoerd op de website. Hierdoor kunnen mensen die in contact zijn geweest met een besmet persoon sneller worden gewaarschuwd zonder tussenkomst van de GGD. Uit het evaluatieonderzoek naar CoronaMelder is eerder al gebleken dat CoronaMelder effectiever zal zijn als er minder tijd zit tussen het moment waarop iemand met een besmet persoon in aanraking komt, en zij een notificatie ontvangen in de app. CoronaMelder-gebruikers kunnen bij een positieve testuitslag daarmee op hun beurt weer sneller andere gebruikers waarschuwen. Ook de Begeleidingscommissie DOBC heeft hier eerder al over geadviseerd.^{40 41}

14

Op 14 oktober wordt in de stuurgroep Bekostiging een nota ter beslissing voor de bewindspersonen besproken. Na input van de directeuren-generaal (DG's) wordt aan de bewindspersonen voorgesteld om in het sociaal domein, Wlz en Zvw de meerkosten regelingen in 2022 voort te zetten. De insteek is wel de regelingen zoveel mogelijk te beperken tot: Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM), ziekteverzuim en eventuele vaccinatierondes.^{42 43}

Op 14 oktober ondertekent demissionair minister De Jonge een nota ter beslissing ten einde COVID-19-geneesmiddelen bilateraal in te kopen.

Nederland heeft de mogelijkheid om niet-geregistreerde maar veelbelovende COVID-geneesmiddelen in te kopen. De huidige beleidslijn is om deze middelen alleen in te kopen via de Europese gezamenlijke inkoopprocedures, en als aan een aantal voorwaarden is voldaan zoals een opinie van het EMA. VWS wordt nu echter benaderd door verschillende farmaceuten om niet-geregistreerde middelen in te kopen, of opties tot koop te nemen, buiten de EU-procedure om. Deze middelen voldoen nog niet aan de tot dusver gebruikte inkoopvoorwaarden; de farmaceuten geven echter aan dat de middelen schaars zullen zijn. VWS kan een voorraad veiligstellen door nu al een optie te nemen, alleen dit is een zeer ongebruikelijke route voor de aankoop van geneesmiddelen. Ook is op dit moment niet duidelijk of de middelen werkzaam en/of daadwerkelijk nodig zijn.

De demissionair minister besluit geen bilaterale onderhandelingen te starten.⁴⁴

15

Op 15 oktober dient demissionair minister De Jonge de twaalfde incidentele suppletoire begroting in.⁴⁵

20

Op 20 oktober start het Landelijk Coördinatiecentrum Patiëntenspreiding (LCPS) opnieuw met het landelijk spreiden van COVID-19-patiënten tussen de regio's. Door het groeiend aantal COVID-19-patiënten in de ziekenhuizen, op zowel de IC als de verpleegafdelingen, ontving het LCPS de afgelopen week weer meer verzoeken om patiënten te verplaatsen naar andere regio's. Omdat de verwachting is dat de cijfers voorlopig niet gaan dalen, gaat het LCPS tot nader order weer patiënten spreiden tussen de ROAZ-regio's. Door de drukste regio's te ontlasten, blijft de zorg overal toegankelijk. De landelijke spreiding wordt voorlopig beperkt tot werkdagen. Mocht het op basis van de cijfers nodig zijn, dan wordt landelijke spreiding in het weekend ook weer opgepakt. Deze acties van het LCPS zijn conform het Opschalingsplan COVID-19 en het Tijdelijk beleidskader voor het waarborgen acute zorg in de COVID-19 pandemie'.⁴⁶

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

Augustus

September

Oktober

November

Oktober

21

Bij 21 oktober is in het logboek van de VWS-programmadirectie COVID-19 (PDC-19) opgenomen dat het coronadashboard toenemende besmettingen laat zien. Het aantal positieve testen is nu meer dan 4.500 per dag. Deze positieve testen zijn vooral afkomstig van de leeftijdsgroep onder de dertig jaar (mensen die niet per se op de IC en/of in het ziekenhuis belanden). In oplopende mate gaat dit door. Het RIVM zegt dat deze toename naar verwachting is.⁴⁷

25

Op 25 oktober beantwoordt demissionair minister De Jonge schriftelijke vragen⁴⁸ van 13 oktober van Kamerlid Van den Berg. De demissionair minister geeft aan dat er de afgelopen week hard is gewerkt om nieuwe testlocaties te openen. Er zijn momenteel meer dan vierhonderd testlocaties beschikbaar in heel Nederland. De dekkinggraad (hoeveel procent van de mensen binnen dertig minuten reistijd van een testlocatie wonen) is over heel Nederland 99%.⁴⁹

Op 25 oktober stuurt demissionair minister De Jonge een brief inzake 'het behoud en instroom van zorgprofessionals' naar de Tweede Kamer. De demissionair minister geeft aan dat alle aanvragen voor de bonusregeling 2021 inmiddels beoordeeld zijn. De aanvragen worden voor in totaal 1.042.071 zorgprofessionals toegekend. Op basis van dit aantal heeft de demissionair minister het netto bonusbedrag vastgesteld op € 384,71. Hierbij is rekening gehouden met de belastingafdracht die zorgaanbieders (voor hun medewerkers) en de SVB (bij bonussen aan pgb-zorgverleners) moeten doen om een netto zorgbonus aan de zorgverleners uit te betalen. In totaal zijn 7.978 aanvragen van zorgaanbieders en 14.725 aanvragen van budgethouders goedgekeurd. De meeste goedgekeurde aanvragen van zorgaanbieders komen uit de branches verpleging, verzorging en thuiszorg, de ziekenhuizen en overige medisch specialistische zorg en de gehandicaptenzorg.⁵⁰

Bij 25 oktober is in het logboek van PDC-19 opgenomen dat er vanwege het afschalen van de crisisorganisatie bij de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) bepaalde taken met betrekking tot COVID-19 naar PDC-19 worden overgeheveld. Het is de intentie dat de coördinerende taken van de NCTV per 1 december aan VWS worden overgedragen (uiteindelijk vond de overdracht pas in maart 2022 plaats). Verder wordt binnen PDC-19 ook een mogelijke verzwaring van de maatregelen besproken, en het dilemma tussen de onwenselijkheid van generieke maatregelen en de vraag hoe gerichte maatregelen te nemen (o.a. met betrekking tot het CTB).⁵¹

27

Op 27 oktober informeert het ministerie van VWS alle inschrijvers op de NAAT-testen-aanbesteding over de voorlopige gunning. Onder de te contracteren NAAT-testen vallen in beginsel: PCR, RT-PCR en TMA. De aanbesteding is ingedeeld in 24 percelen, waarbij de 23 regionale percelen overeenkomen met de GGD-regio's. Laboratoria die zich hiervoor inschrijven richten zich met hun dienstverlening dus op een regionale GGD.⁵²

31

Op 31 oktober gaat demissionair minister De Jonge per mail akkoord op een nota ter beslissing over de aankoop via de EC van het antivirale COVID-19-geneesmiddel molnupiravir van fabrikant MSD.^{53 54}

4. November 2021

01

Op 1 november brengt het OMT zijn 128^e advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 28 oktober (OMT 128 – 69^e OMT COVID-19). In de afgelopen zeven kalenderdagen (20-27 oktober) is het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen gestegen met 56% in vergelijking met de zeven dagen ervoor. In de afgelopen zeven kalenderdagen werden landelijk 239 personen per 100.000 inwoners gemeld na een positieve test voor SARS-CoV-2, vergeleken met 156 per 100.000 inwoners in de week daarvoor. Het aantal meldingen nam in alle leeftijdsgroepen verder toe in de afgelopen week. Het hoogste aantal meldingen per 100.000 inwoners (>250) betrof de leeftijdsgroepen 25-29 en 30-39 jaar, was 200-250 in de leeftijdsgroepen 0-12, 13-17, 18-24 en 40-49 jaar. In de leeftijdsgroepen vanaf 50 jaar lag het aantal meldingen tussen de 147 en 181 per 100.000. De instroom en bezetting op verpleegafdelingen en IC in de ziekenhuizen nam toe. In de afgelopen kalenderweek werden 603 opnames in het ziekenhuis geregistreerd, waarvan 115 op de IC, vergeleken met respectievelijk 440 en 83 de week daarvoor. Het gemiddeld dagelijkse aantal opnames op verpleegafdelingen was in de afgelopen week gemiddeld 100 ten opzichte van 63 de week daarvoor, en 18 versus 15 op de IC. Op 27 oktober was de bedbezetting 659 in de kliniek en 200 op de IC.

Het OMT adviseert zo spoedig mogelijk aanvullende maatregelen in te voeren om de toename van de ziekenhuis- en IC-opnames te keren. Het OMT adviseert om de vaccinatiegraad te verhogen, de basismaatregelen te respecteren, ten minste 50% van de werktijd thuis te werken, een uitbreiding van situaties waarin een mondneusmasker gedragen moet worden en een bredere inzet van het CTB.⁵⁵

02

Op 2 november komt de GR met een advies over boostervaccinatie. De GR adviseert de demissionair minister van VWS om te starten met een boosteraanbod aan mensen van zestig jaar en ouder en aan bewoners van zorginstellingen.

Mensen vanaf ongeveer zestig jaar bereiken na de primaire vaccinatieserie een iets minder hoge bescherming dan jongere leeftijdsgroepen. Bovendien hebben zij een hoger risico op een ernstig beloop van COVID-19. Inmiddels zijn er ook aanwijzingen dat de bescherming tegen ernstige ziekte en ziekenhuisopname bij hen iets afneemt. Op basis van deze factoren en omdat de infectiedruk in de samenleving toeneemt, adviseert de GR om mensen van zestig jaar en ouder een boostervaccin aan te bieden, in principe te beginnen bij de oudsten.

Ook mensen van achttien jaar en ouder die in een zorginstelling wonen (verpleeghuizen, woonzorgcentra, en instellingen voor personen met een verstandelijke beperking), komen in aanmerking voor een boostervaccin. In deze instellingen neemt het aantal infecties toe, wonen overwegend ouderen en bestaat er een hogere kans op transmissie en op ernstige ziekte.

De GR ziet op basis van recente studies geen medische aanleiding om andere groepen een boostervaccin aan te bieden. Er zijn geen aanwijzingen dat de bescherming van COVID-19-vaccins tegen ernstige ziekte of ziekenhuisopname bij hen tekortschiet, ongeacht het gebruikte vaccin. Uitzondering hierop zijn mensen met een ernstig gecompromitteerd immuunsysteem; die krijgen nu al een derde dosis aangeboden in het kader van de primaire vaccinatieserie.

Op dit moment zijn de vaccins van Pfizer/BioNTech en Moderna door het EMA goedgekeurd voor gebruik als booster. De GR adviseert om deze vaccins te gebruiken, ongeacht het vaccin dat is gebruikt voor de primaire vaccinatie. Conform de productinformatie adviseert de raad een interval van ten minste zes maanden na de laatste dosis van de primaire vaccinatie.⁵⁶

Het demissionair kabinet neemt het GR-advies over.⁵⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

November

02

Op 2 november stuurt demissionair minister De Jonge een stand-van-zakenbrief over COVID-19 naar de Tweede Kamer.

In deze brief staan naast de geldende maatregelen, de uitvoering van de boostervaccinatie centraal. Bewoners van instellingen – waaronder ook ggz-instellingen – met een eigen medische dienst plannen nu de startdata. Instellingen die in december al gereed zijn voor uitvoering, kunnen in december ook al starten.

Demissionair minister De Jonge geeft aan dat gezien de huidige testvraag de GGD'en conform de roadmap opgeschaald zijn om de groeiende testvraag aan te kunnen. GGD GHOR Nederland geeft aan dat de opschaling vloeiend verloopt, maar dat het vinden van het juiste personeel in de huidige arbeidsmarkt niet eenvoudig is.

Met betrekking tot sport schrijft de demissionair minister dat vanaf 6 november 2021 het gebruik van CTB's wordt verbreed. Allereerst wordt de uitzondering voor doorstroom van publiek voor cultuur en evenementen opgeheven. Dat betekent dat bijvoorbeeld bezoekers aan bepaalde sportevenementen CTB-plichtig worden. Daarnaast zullen onder andere publiek bij (amateur)sportbeoefening onder het CTB-regime geschaard worden. Het kabinet heeft gemeend een aantal uitzonderingen te moeten maken op de CTB-plicht. Dit is het geval bij de beoefening van sport, kunst en cultuur voor jeugd tot en met zeventien jaar. Tot slot worden ook topsporters uitgezonderd van de CTB-plicht die per 6 november 2021 gaat gelden voor sportbeoefening.

Met betrekking tot vliegverkeer en toerisme schrijft de demissionair minister dat reizigers uit een zeer hoogrisicogebied die in het bezit zijn van een geldig herstellbewijs (uitgegeven binnen de EU, delen van het Koninkrijk of derde landen die de DCC-equivalentieprocedure met succes hebben doorlopen) per 17 november worden uitgezonderd op de quarantaineplicht. In het Protocol bron- en contactonderzoek COVID-19 van de Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI, onderdeel van het RIVM) van 15 oktober worden personen die een corona-infectie hebben doorgemaakt, namelijk beschouwd als immuun. Dit betekent dat het LCI geen thuisisolatie adviseert.

Met betrekking tot ventilatie geeft de demissionair minister aan dat TNO een handreiking voor gebouwigenaren en gebouwbeheerders heeft opgesteld, die praktische tips geeft om de bestaande ventilatievoorzieningen goed te kunnen gebruiken. In de handreiking wordt ook aandacht besteed aan het juiste gebruik van CO₂-meters. Deze handreiking is te vinden op www.ventilerenzogedaan.nl en op de site van de Rijksoverheid.⁵⁸ Hiermee voldoet De Jonge aan zijn toezegging aan het lid Agema – zoals gedaan tijdens de Begrotingsbehandeling op 28 oktober⁵⁹ – over de noodzaak om over ventilatie ook campagnematig te communiceren.

Daarnaast heeft het RIVM de modellering⁶⁰, bedoeld om inzicht te krijgen in het effect van verschillende ventilatiewaarden op het beperken van aerogene transmissie van SARS-CoV-2, bijna afgerond.

Met betrekking tot IC-capaciteit informeert de demissionair minister over de evaluatie van het *Opschalingsplan COVID-19* en het geactualiseerde opschalingsplan.

Het Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ) geeft in het geactualiseerde Opschalingsplan en in de begeleidende brief aan dat een uitbreiding naar meer dan 1.350 IC-bedden op dit moment niet haalbaar is, ook niet wanneer die extra opschaling geconcentreerd zou worden in enkele ziekenhuizen. Datzelfde beeld kwam naar voren uit de gesprekken die de demissionair minister de afgelopen dagen heeft gevoerd met diverse partijen over de (on)mogelijkheden om verdere opschaling boven de 1.350 bedden te bewerkstelligen. Er zijn gesprekken geweest met het LNAZ, de ROAZ-voorzitters, NVZ, NFU, FMS, NVIC, V&VN, ZKN, LHV, ZN, GGD-GHOR, NZa en de IGJ. De belangrijkste oorzaak hiervoor is een tekort aan zorgprofessionals – met name IC-verpleegkundigen – door een aanhoudend hoog ziekteverzuim en een verhoogde uitstroom. De demissionair minister geeft aan dat hij begrijpt waarom de zorgpartijen op dit moment geen ruimte zien voor uitbreiding van de beschikbare IC-bedden boven de 1.350. Hij spreekt daarnaast zijn vertrouwen uit dat de zorg altijd alles zal doen om te zorgen dat elke patiënt geholpen kan worden, ook als er meer IC-bedden nodig zijn.

Dat neemt niet weg dat – mochten we op enig moment alsnog tegen een tekort aan IC-capaciteit aanlopen en we het risico lopen in de zogenaamde fase 3 terecht te komen – de demissionair minister zich verantwoordelijk blijft voelen om te bezien of er alsnog mogelijkheden zijn om iets extra's te doen zodat de plannen die gemaakt zijn voor fase 3 niet gebruikt hoeven te worden. In dat geval zal de demissionair minister opnieuw met het LNAZ en het veld in overleg treden om te bezien welke vervolgstappen nog genomen kunnen worden om een dergelijke onverhoopte 'piek van de piek' aan te kunnen, en daarbij desnoods buiten de nu bestaande kaders te denken. Ook de toezichthouders (IGJ en NZa) zullen hierbij betrokken worden, zodat zij behulpzaam kunnen zijn om deze lastige stappen mogelijk te maken. Als een dergelijke piek ondanks alle inspanningen aanhoudend hoog blijft, zal het tijdelijk beleidskader fase 3 in werking treden.⁶¹

Op 2 november vindt er een persconferentie plaats waarin demissionair minister-president Rutte aangeeft dat het belangrijk is dat men zich aan de basismaatregelen houdt. Daarnaast spreekt hij over drie aangescherpte adviezen die met onmiddellijke ingang zullen gelden: (1) houd anderhalve meter afstand, (2) het thuiswerkadvies wordt "werk minimaal de helft van je werktijd thuis" en (3) een binnenlands reisadvies "mijd drukte onderweg en reis buiten de spits". Verder wordt het vanaf 6 november verplicht het CTB te laten zien bij de buitenterrassen in de horeca, zogeheten doorstroomlocaties (incl. kermis), georganiseerde amateursport, toneelverenigingen, koren en andere culturele verenigingen vanaf achttien jaar.⁶²

03

Op 3 november vindt er een spoedregeling plaats met betrekking tot een wijziging van de Trm. Zo wordt hoofdstuk 2a toegevoegd, waarin wordt aangekondigd dat er een mondkapjesplicht komt in publieke binnenruimten, in beroepsonderwijs en hoger onderwijs en bij contactberoepen. Er gelden de gebruikelijke uitzonderingen op deze verplichting.⁶³

09

Op 9 november stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom de beschikbaarheid van het middel tocilizumab. Er heeft op dat moment nog geen tekort plaatsgevonden, maar een toekomstig tekort kan niet worden uitgesloten. Er zal in ieder geval tot half december verminderde beschikbaarheid zijn.⁶⁴

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

November

11

Op 11 november brengt het OMT het 129^e advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 10 november (OMT 129 – 70^e OMT COVID-19). In de afgelopen zeven kalenderdagen (2-9 november) is het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen gestegen met 42% in vergelijking met de zeven dagen ervoor. In de afgelopen zeven kalenderdagen werden landelijk 439 personen per 100.000 inwoners gemeld met een positieve test voor SARS-CoV-2, vergeleken met 313 per 100.000 inwoners in de week daarvoor. De geschatte opkomst voor ten minste één vaccinatie bedroeg tot en met 7 november 2021 87,9% voor de volwassen bevolking, en 84,4% had de volledige vaccinatieserie afgerond. Voor de bevolking vanaf twaalf jaar is dit respectievelijk 86,0% en 82,5%. Voor de leeftijdsgroepen van jonger dan 40 jaar ligt de vaccinatiegraad op dit moment overall nog onder de 75%. De instroom en bezetting op verpleegafdelingen en IC in de ziekenhuizen nam toe. In de afgelopen kalenderweek werden 1.172 opnames in het ziekenhuis geregistreerd, waarvan 205 op de IC, vergeleken met respectievelijk 965 en 146 de week daarvoor. In twee weken tijd is het aantal opnames bijna verdubbeld, de aantallen waren een week eerder nog 671 en 118. Op 10 november 2021 was de bedbezetting 1647:1320 in de kliniek en 327 op de IC.

Het OMT adviseert naast het gebruik van het CTB ook te placeren en de anderhalvemetermaatregel toe te passen. Daarnaast adviseert het OMT:

- Reis niet, tenzij strikt noodzakelijk;
- Werk thuis, tenzij echt niet mogelijk;
- Beperk bezoek thuis tot maximaal vier personen;
- Verbod op evenementen;

Sluiten of beperkt openstellen van niet-essentiële detailhandel, horeca, cultuursector en sportlocaties.⁶⁵

12

Op 12 november stuurt demissionair minister De Jonge een brief naar de Tweede Kamer over het versnellen van de boostercampagne naar aanleiding van de Kamerbrief van 3 november. Met de boostercampagne voor ouderen, bewoners van zorginstellingen en medewerkers met patiënten- en cliëntencontact, wordt een grote groep mensen van in totaal ruim 5,5 miljoen mensen, als eerst in de gelegenheid gesteld zich te laten vaccineren. Er zijn ongeveer 265.000 bewoners in zorginstellingen, waaronder de intramurale ggz-instellingen.

Ook schrijft demissionair minister De Jonge dat voor de boostercampagnes in het Caribische deel van het Koninkrijk momenteel de benodigde logistieke voorbereidingen worden getroffen door de (ei)landen. De CAS-eilanden en Bonaire zullen net als Nederland de boostercampagne starten met zestigplussers, bewoners van instellingen en zorgmedewerkers met patiëntencontact. Zij zullen daarvoor het BioNTech/Pfizer-vaccin gebruiken. Er zijn nog voldoende vaccins op voorraad om snel te starten met de campagne. De lokale GGD'en dragen zorg voor de planning en uitvoering van de boostercampagnes conform de RIVM-richtlijnen. Gezien het kleine bevolkingsaantal op Saba en Sint Eustatius is de gefaseerde aanpak die in Nederland en op de grotere eilanden wordt gehanteerd niet wenselijk. Daarom zal voor deze eilanden een boostercampagne gestart worden waarin de gehele in aanmerking komende bevolking direct een boostervaccinatie kan ontvangen.⁶⁶

Op 12 november stuurt demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer ook een brief waarin wordt ingegaan op nieuwe coronamaatregelen vanaf 13 november.

Het aantal nieuwe coronabesmettingen en het aantal in het ziekenhuis en op de IC opgenomen COVID-19-patiënten is in de afgelopen week opnieuw fors gestegen. Met betrekking tot de opschaling ziekenhuis- en IC-bedden, liggen er momenteel volgens het LCPS 1.755 patiënten met COVID-19 (353 op de IC en 1.402 in de kliniek) in de Nederlandse ziekenhuizen opgenomen. De totale capaciteit op IC zal opgeschaald worden naar 1.150 bedden.

Vanwege het groeiende aantal COVID-19-patiënten is op 10 november Fase 2c uit het geactualiseerde 'Opschalingsplan COVID-19' afgekondigd door de ROAZ-voorzitters. Hiermee zal de totale capaciteit op de IC opgeschaald worden naar 1.150 bedden.

Vanuit de toezichthouders, NZa en de IGJ, is daarom in een brief van 5 november 2021 het dringende verzoek gedaan aan de ROAZ-voorzitters en hun regio's om zich te houden aan de afspraken die zijn gemaakt in het geactualiseerde Opschalingsplan COVID-19 van de LNAZ en de bijbehorende verdeelsleutel (of fair share). Volgens de toezichthouders moet een aantal regio's en ziekenhuizen nog stappen zetten om die gelijke spreiding mogelijk te maken. De demissionair minister heeft de IGJ en de NZa verzocht erop toe te zien dat de afspraken uit het Opschalingsplan worden nageleefd en dat patiënten worden gespreid. De toezichthouders zijn in alle regio's het gesprek aangegaan over alle aspecten rond bezetting en spreiding, zoals de fair share, opschaling, afschaling, instroom en uitstroom, en worden regio's gericht aangesproken wanneer zij structureel over- of onderbezet zijn. Dit heeft er in de praktijk toe geleid dat de spreiding verbeterd is en regio's vroegtijdig inspelen op de prognoses van het LCPS en tijdig zowel klinische bedden als IC-bedden aanbieden voor bovenregionale spreiding, wanneer zij op grond van de analyses van het LCPS nog ruimte hebben om COVID-19-patiënten over te nemen.

Wat sport betreft schrijft de demissionair minister dat met ingang van zaterdag 13 november 2021 18:00 uur het niet meer toegestaan is om als publiek aanwezig te zijn bij sport. De maatregel geldt voor zowel de professionele sport als de amateursport en zowel voor de wedstrijden als de trainingen en lessen. Het kabinet heeft daarnaast besloten tot een evenementenverbod tussen 18:00 en 06:00 uur. Van dit verbod zijn onder andere sportwedstrijden die zonder publiek kunnen doorgaan uitgezonderd. Op dit moment kan het CTB ingezet worden als voorwaarde voor de deelname aan activiteiten of toegang tot voorzieningen die bijvoorbeeld zien op sport.⁶⁷

Op 12 november wordt er voor het eerst sinds mei een nieuwe versie van de 'Richtlijn opvang dak- en thuisloze mensen' gepubliceerd op rijksoverheid.nl. VWS roept gemeenten en opvanginstellingen op alle locaties die bedoeld zijn voor dag- en nachtopvang van dak- en thuisloze mensen wederom conform de anderhalve meter in te richten. Daarbij behoren dus ook inloopvoorzieningen die specifiek bedoeld zijn voor deze doelgroep en winterkoudelocaties zodra de winterkouderegeling van kracht is. Deze oproep blijft geldig tot 1 april 2022.⁶⁸

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

November

12

Op 12 november vindt er een persconferentie plaats. Demissionair minister-president Rutte geeft aan dat er 16.364 nieuwe besmettingen zijn; het hoogste aantal geregistreerde positieve testen sinds het begin van de coronacrisis. Met onmiddellijke ingang geldt het zeer dringende advies niet meer dan vier gasten per dag van dertien jaar of ouder. Het thuiswerkadvies wordt ook aangescherpt: “Werk thuis, tenzij het écht niet anders kan.” De anderhalve meter afstand houden komt terug op plekken waar geen coronatoegangsbewijs wordt gevraagd. In bijvoorbeeld een restaurant is vanwege het vereiste coronatoegangsbewijs de anderhalve meter afstand niet nodig. Daarnaast gaan er zes afzonderlijke maatregelen in vanaf 13 november 18:00 uur:

- Verplichte anderhalve meter afstand;
- Daar waar het CTB geldt wordt een zitplaats verplicht (met uitzondering van een zogeheten doorstroomlocatie);
- Tussen 20:00 uur en 06:00 uur zijn de horeca, de supermarkten en andere levensmiddelenwinkels gesloten, tussen 18:00 uur en 06:00 uur sluiten de rest van de winkels;
- De sluitingstijd van 18:00 uur tot 06:00 uur geldt ook voor evenementen;
- Sport kan doorgaan, maar er komt een verbod voor publiek bij wedstrijden en trainingen;
- Verplichte maximale groeps grootte gelden van 75 mensen in het mbo, het hbo en op de universiteiten.

Verder geeft demissionair minister De Jonge aan dat (1) het CTB gaat gelden voor niet-essentiële winkels en niet-essentiële dienstverlening, (2) werkgevers werknemers mogen vragen om een CTB, in elk geval in een deel van die sectoren waar ook de bezoekers een QR-code moeten laten zien, zoals in cafés en restaurants. Maar ook in andere sectoren willen we werkgevers de mogelijkheid geven om een coronatoegangsbewijs aan hun mensen te vragen, om zo de werkplek veiliger te maken. (3) daar waar de risico's op besmetting het grootst zijn het mogelijk wordt om alleen mensen toegang te geven die gevaccineerd of genezen zijn van corona. Dit laatste wordt de “zG” genoemd.⁶⁹

16

Met ingang van 16 november wordt naar aanleiding van discrepanties die zijn geconstateerd tijdens de bewaking van het CoronaCheck-stelsel een testaanbieder de toegang tot CoronaCheck ontzegd. Uit de monitoring is het sterke vermoeden ontstaan dat door betreffende testaanbieder stelselmatig handelingen zijn uitgevoerd die niet verenigbaar zijn met het primaire doel waarvoor de aansluiting op CoronaCheck is verkregen. Het gaat onder meer om het ten onrechte afgeven van vaccinatiebewijzen. Op basis van de gevonden onregelmatigheden is forensisch onderzoek uitgevoerd wat heeft geleid tot het besluit de toegang te ontzeggen.⁷⁰

18

Op 18 november wordt de ontzegging van de toegang tot CoronaCheck voor de betreffende testaanbieder herzien. De testaanbieder heeft uitgebreide informatie verstrekt, waaronder (voor)genomen maatregelen en verklaringen van medewerkers. Op basis hiervan is, nadat de toegang voor deze testaanbieder was ontzegd, een nadere controle gestart naar de eerdere resultaten uit forensisch onderzoek. Dit onderzoek bevestigt dat de testaanbieder op grote schaal handelingen heeft verricht die geleid hebben tot het uitgeven van in ieder geval herstelbewijzen. Het op deze schaal uitgeven van herstelbewijzen door een testaanbieder is in strijd met de gebruikersvoorwaarden van het HKVI-portaal. Daarnaast is geconstateerd dat de praktische handelwijze van de testaanbieder niet overeenkomt met de handelingswijze die door de testaanbieder is beschreven in het CoronaCheck-aansluitdossier. De testaanbieder heeft verklaard per ommegaande te stoppen met het gebruik van HKVI en er is een verbeterplan met maatregelen ingediend. De nadere controle heeft daarnaast uitgewezen dat de eerder getrokken conclusies over het uitgeven van vaccinatiebewijzen niet met zekerheid kunnen worden vastgesteld. Het vermoeden van opzettelijk frauduleus handelen is daarmee komen te vervallen. Dit maakt dat er geen directe aanleiding meer is om de tijdelijke ontzegging van toegang tot CoronaCheck te handhaven.⁷¹

Op 18 november blijkt uit een verslag van de LCT dat de doorlooptijden stijgen, maar vooralsnog onder de veertig uur blijven. Verder blijkt dat de huidige testcapaciteit van de GGD op 110.000 testen per dag zit. De gewenste bezetting van capaciteit is 80%, maar veel regio's zitten op 95%. De enige optie voor verbetering is opschalen.⁷²

Op 18 november komt de GGD met een officieel steunverzoek voor beroep op Defensie.⁷³

19

Op 19 november dient demissionair minister De Jonge de dertiende incidentele suppletore begroting in.⁷⁴

20

Op 20 november ondertekent demissionair minister De Jonge een nota ter beslissing over de aankoop van antilichaambehandelingen tegen COVID-19. Eerder dit jaar is een voorraad Ronapreve (REGN-COV2) aangekocht van fabrikant Roche. De toegenomen instroom van COVID-19-patiënten in de ziekenhuizen heeft tot gevolg dat de vraag naar dit geneesmiddel exponentieel is gestegen waardoor de voorraad snel slinkt. Op het moment van schrijven is de prognose dat de voorraad na drie tot zeven weken uitgeput is. Drie weken geleden was de prognose dat er voldoende voorraad zou zijn om de vraag tot maart 2022 te dekken. Voor maart kan Roche geen aanvullende voorraad leveren. De demissionair minister besluit met deze nota over de aankoop van aanvullende behandelingen, om te zorgen dat dit type behandeling beschikbaar blijft voor de Nederlandse patiënt. De demissionair minister besluit een bestelling te plaatsen voor Regkirona van fabrikant Celltrion, daar er geen alternatief middel op korte termijn beschikbaar is. Ronapreve en Regkirona ontvingen eerder in november een Europese handelsvergunning.⁷⁵

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

November

22

Op 22 november brengt het OMT zijn 130^e advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 10 november. In de afgelopen zeven kalenderdagen is het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen gestegen met 46% in vergelijking met de zeven dagen ervoor. In de afgelopen zeven kalenderdagen werden landelijk 716 personen per 100.000 inwoners gemeld met een positieve test voor SARS-CoV-2, vergeleken met 492 per 100.000 inwoners in de week daarvoor. Het aantal meldingen nam in alle leeftijdsgroepen verder toe in de afgelopen kalenderweek en varieerde van 420 tot 773 per 100.000 inwoners. Het hoogste aantal meldingen per 100.000 inwoners betrof de leeftijdsgroep 0-twaalf jaar. De leeftijdsgroepen onder de 50 jaar hadden hogere incidenties (meer dan ~ 600 per 100.000) dan de leeftijdsgroepen boven de 50 jaar (minder dan ~ 500 per 100.000). Het aantal meldingen vanuit verpleeghuizen en woonzorgcentra nam verder toe; 30% van de locaties had een of meerdere besmettingen in de afgelopen vier weken. Het aantal meldingen vanuit instellingen voor de gehandicaptenzorg stabiliseerde, 6% van de locaties had één of meerdere besmettingen in de afgelopen vier weken. De instroom en bezetting op verpleegafdelingen en IC in de ziekenhuizen van personen met een positieve test op SARS-CoV-2 nam toe. In de afgelopen kalenderweek werden 1476 opnames in het ziekenhuis geregistreerd, waarvan 228 op de IC, vergeleken met respectievelijk 1252 en 209 de week daarvoor. Dit is een stijging van 18% instroom totaal, en van 9% op de IC. De hoogste aantallen opgenomen COVID-19-patiënten op verpleegafdelingen in het ziekenhuis betreffen personen van boven de 80 jaar, op de IC van 60-79 jaar. Op 18 november 2021 was de totale bedbezetting 2110: 1697 op de verpleegafdelingen in het ziekenhuis en 413 op de IC.⁷⁶

Op 22 november dient het demissionair kabinet drie wetsvoorstellen in bij de Tweede Kamer. Het gaat om een wetsvoorstel dat de invoer van een 2G-CTB mogelijk maakt in situaties waar het risico op besmettingen zeer hoog is. Daarnaast zijn twee wetsvoorstellen naar de Kamer gestuurd die het demissionair kabinet in staat stellen CTB verplicht te stellen op de werkvloer en in het middelbaar beroeps- en hoger onderwijs wanneer de epidemiologische situatie daarom vraagt.⁷⁷

23

Op 23 november blijkt uit het logboek van de PDC-19 dat Defensie deze week begint met het inwerken van personeel. Hiermee zal de testcapaciteit worden opgehoogd.⁷⁸

24

Op 24 november brengt het OMT het 131^e advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 10 november (OMT 142 – 72^e OMT COVID-19). In de afgelopen zeven kalenderdagen (17-24 november) was het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen landelijk 874 personen per 100.000 inwoners, met een variatie per regio van 566 tot 1233 per 100.000 in de afgelopen week. Het aantal meldingen in de afgelopen kalenderweek nam toe in alle leeftijdsgroepen en varieerde van 487 tot 1235 per 100.000 inwoners. Het hoogste aantal meldingen per 100.000 inwoners betrof de leeftijdsgroep nul tot en met twaalf jaar. De leeftijdsgroepen onder de vijftig jaar hadden hogere incidenties (meer dan 800 per 100.000) dan de leeftijdsgroepen boven de vijftig jaar (minder dan 650 per 100.000).

Het OMT adviseert om minimaal de volgende maatregelen door te voeren (deze maatregelen zouden voor de duur van 3 weken moeten gelden):

- Het aanhouden van de maatregelen van 13 november en daar bovenop;
- Opvolging van de basisregels en de afstandsnorm van anderhalve meter en het gebruik van mondneusmaskers daar waar die afstand niet aangehouden kan worden;
- Een algehele sluiting tussen 17:00 uur en 05:00 uur van alle gelegenheden, m.u.v. essentiële winkels en essentiële dienstverlening;
- Breed gebruik van het CTB, met in alle binnenruimtes;
- Breed gebruik van het CTB, met in de horeca overdag de noodzaak tot placering, en mondneusmasker bij verplaatsingen in de zaak;
- Het CTB in te voeren voor personeel in alle sectoren waar bezoekers een CTB moeten tonen;
- Reizen alleen in het geval van “essentiële verplaatsingen”;
- Thuiswerken tenzij het niet anders kan;
- Bezoek thuis op maximaal vier personen;
- Vaccinatiegraad na te streven van minstens 95%;
- Toediening van de boostervaccinatie met maximale inspanning voort te zetten.

Ten aanzien van het onderwijs, adviseert het OMT geen algemene schoolsluiting. Wel adviseert het OMT de volgende aanvullende maatregelen te nemen:

- Het tweemaal per week testen, geassisteerd en onder toezicht, van kinderen in de basisschoolleeftijd met een antigeensneltest om de infectiedruk op basisscholen te verminderen.

Overwegen de kerstvakantie naar voren te verlengen.⁷⁹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

November

25

Op 25 november komt de GR met een advies omtrent boostervaccinatie bij personen van achttien tot zestig jaar. Het demissionaire kabinet heeft besloten dat ook mensen onder de zestig jaar een COVID-19-boostervaccinatie kunnen krijgen, nadat zestigplussers, bewoners van zorginstellingen en zorgpersoneel met direct patiëntencontact aan de beurt zijn geweest. De raad benadrukt dat het belangrijk blijft als eerste de ouderen en bewoners van zorginstellingen een boostervaccinatie te geven. Daarna kan het gezondheidswinst opleveren om mensen tussen achttien en zestig jaar een booster te geven. Alle vaccins beschermen nog goed tegen ernstige ziekte, maar er zijn tekenen dat de bescherming wel wat terugloopt. Nu het aantal besmettingen hoog is, neemt ook het risico toe dat gevaccineerden onder de zestig jaar ernstig ziek worden. Een boostervaccinatie kan de bescherming van deze groep verbeteren.

De GR adviseert bij de boostervaccinatie van mensen tussen achttien en zestig geen onderscheid te maken naar het eerder gekregen vaccin. Sinds de toelating van de vaccins was bekend dat de vaccins van AstraZeneca en van Janssen een lagere bescherming geven tegen infecties dan de vaccins van Pfizer en Moderna. Dat geldt ook in enige mate voor de bescherming tegen ziekenhuisopname, maar die is nog steeds hoog en de verschillen tussen de vaccins zijn niet groot. Verdere prioritering kan bovendien leiden tot vertraging. De voordelen van een efficiënte uitvoering wegen op tegen de relatief geringe lagere bescherming van gevaccineerden met het Janssenvaccin of het vaccin van AstraZeneca.

De GR adviseert de volgorde van oud naar jong aan te houden. De GR ziet geen aanleiding in de volgorde rekening te houden met mensen die al een andere aandoening hebben. Er zijn geen gegevens die erop wijzen dat de werking van de vaccins minder goed is bij bepaalde groepen, met uitzondering van de mensen met een ernstige immuunstoornis. Zij hebben om die reden al een derde prik gekregen.

De GR adviseert de vaccins van Pfizer/BioNTech en Moderna te gebruiken als booster, ongeacht het vaccin dat is gebruikt voor de primaire vaccinatie. Verder geldt dat tussen de booster en de laatste dosis van de primaire vaccinatie ten minste 6 maanden moet zitten.⁸⁰

Demissionair minister De Jonge neemt de GR-adviezen over.⁸¹

Op 25 november verzoekt het LNAZ aan demissionair minister De Jonge Fase 2d conform 'Opschalingsplan COVID-19' formeel te bekrachtigen. De ROAZ-voorzitters, verenigd in het LNAZ, hebben op woensdag 24 november geconstateerd dat de situatie in de zorg op dat moment past bij Fase 2d conform het 'Opschalingsplan COVID-19'. In Fase 2d is in het hele land de zorgcontinuïteit in gevaar omdat meerdere ROAZ-regio's de kritiek planbare zorg niet meer volledig kunnen waarborgen en de toegang tot de (semi-)acute zorg in gevaar komt. Met de afkondiging van Fase 2d kan ervoor worden gezorgd dat alle zorgaanbieders per direct handelen naar de afspraken passend bij Fase 2d.⁸²

26

Op 26 november informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer dat hij gehoor heeft gegeven aan het verzoek van LNAZ om Fase 2d af te kondigen. De IGJ en de NZa hebben bevestigd dat de huidige landelijke situatie past bij Fase 2d. Zo geven zij aan dat op dit moment een derde van de ziekenhuizen niet meer in staat is om de kritiek planbare zorg volledig volgens planning en tijdig te leveren en dat alle ziekenhuizen, vanwege de druk op de (semi-)acute zorg, inmiddels genoodzaakt zijn om een belangrijk deel van de planbare zorg af te schalen.⁸³

Op 26 november vindt er een persconferentie plaats. Demissionair minister-president Rutte geeft aan dat per ingang van 28 november in principe alles tussen 17:00 uur en 05:00 uur is gesloten. Alleen essentiële winkels kunnen openblijven tot 20:00 uur. Daarnaast zal ook vanaf 28 november, de verplichte anderhalve meter afstand en het mondkapje, uitbreiden naar alle plaatsen waar nu al het CTB en zitplaats verplicht zijn. Het derde besluit gaat per direct in, namelijk dat het binnenlands reisadvies (blijf zo veel mogelijk thuis), het advies voor thuisbezoek (maximaal vier gasten vanaf dertien jaar) en vooral ook het thuiswerkadvies nog dringender gaan worden.⁸⁴

Op 26 november informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de maatregelen die genomen worden ter bestrijding van COVID-19.

De demissionair minister schrijft dat het Zuid-Afrikaanse ministerie van Volksgezondheid op 25 november meldde dat er een nieuwe COVID-19-variant is gedetecteerd. In de regio waar deze variant, B.1.1.529, voor het eerst is gedetecteerd, is een grote verspreiding van het virus geconstateerd. Deze variant is inmiddels door de WHO aangemerkt als VOC. Om de verspreiding van deze variant te remmen heeft het demissionair kabinet vanaf 26 november een vliegverbod ingesteld voor Botswana, Eswatini, Lesotho, Namibië, Zimbabwe en Zuid-Afrika. Daarnaast wordt vanaf 27 november een vliegverbod ingesteld voor Mozambique. De vliegverboden gelden tot en met 4 december. Het vliegverbod geldt niet voor Nederlanders en Europeanen op doorreis in het kader van repatriëring, en voor medische noodgevallen.

De genoemde landen in Zuidelijk Afrika zijn met onmiddellijke ingang aangemerkt als zeer hoogrisicogebieden met een zorgwekkende virusvariant. Dat betekent dat voor deze landen een dubbele testverplichting (negatieve uitslag van een NAAT/PCR-test van maximaal 48 uur voor vertrek en een negatieve uitslag van een sneltest van maximaal 24 uur voor vertrek) en een quarantaineplicht van tien dagen (kan worden verkort bij negatieve testuitslag op de vijfde dag na aankomst) gaat gelden. Op deze maatregelen geldt voor deze landen geen uitzondering voor gevaccineerden en herstelden. Daarnaast zijn reizigers uit deze landen niet meer uitgezonderd op het EU-inreisverbod als zij gevaccineerd zijn. Reizigers vanuit deze landen die vandaag op Schiphol zijn geland, zijn opgevangen en getest. Als zij negatief testen, moeten zij in quarantaine. Deze quarantaine kan na vijf dagen met een negatieve test worden beëindigd. Als zij positief testen, moeten zij in isolatie. Reizigers die vanaf maandag zijn aangekomen in Nederland worden door de GGD benaderd met het verzoek zich zo spoedig mogelijk te laten testen. Ook voor hen geldt uiteraard dat zij in isolatie moeten bij een positieve test.

In dezelfde brief schrijft de demissionair minister dat er dagelijks gemiddeld (a) 22.258 besmettingen en (b) meer dan 275 ziekenhuis- en 45 IC-opnames zijn. Uit het maatschappelijk beeld blijkt volgens het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) dat het (gemiddeld) psychisch welbevinden van burgers daalt en de (gemiddelde) gevoelens van eenzaamheid stijgen naarmate het pakket aan maatregelen restrictiever is, naarmate de lockdown zwaarder is, en hoe langer de lockdown voortduurt. Dit effect is bij jongeren en jongvolwassenen het grootst. Bovenop de adviezen (zie persconferentie 26 november) heeft het demissionair kabinet nog twee aanvullende adviezen. Voor alle zestigplussers luidt het advies: "Beperk contacten met kinderen tot en met twaalf jaar en houd anderhalve meter afstand." Het tweede advies (voor iedereen) luidt: "Ga je bij anderen op bezoek of ontvang je bezoek, doe een zelftest."

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Augustus 2021

2. September 2021

3. Oktober 2021

4. November 2021

Bronnen

November

26

In dezelfde Kamerbrief informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de vaccinatiecampagne. Het streven van demissionair minister De Jonge is met een aanvullend boosteroffensief zoveel mogelijk ouderen voor het einde van het jaar een booster aan te kunnen bieden. Om de boostercampagne te versnellen is het volgende gebeurd:

- Zorginstellingen zonder medische dienst kunnen zich melden bij de GGD. Dit zijn zo'n 7.000 tot 10.000 instellingen variërend in grootte. In één regio is al gestart en vanaf maandag 29 november starten de meeste GGD'en met vaccineren van deze groep in plaats van in januari 2022.
- De vaccinatie voor niet-mobiele thuiswonende ouderen is versneld van start gegaan. De eerste prikken zijn nu al door de GGD gezet in plaats van in januari 2022. De huisarts selecteert en meldt de persoon aan bij de GGD. Ook zijn er huisartsen die meehelpten aan de boostervaccinaties door zelf aan huis te vaccineren.
- Vanaf vrijdag 3 december kunnen thuiswonende mensen met syndroom van Down van 18 jaar en ouder een boostervaccinatie halen bij de GGD, zij worden daartoe door hun huisarts uitgenodigd. Mensen met het syndroom van Down van 18 jaar en ouder die in een instelling woonachtig zijn, worden in de instelling gevaccineerd.
- Als gevolg van de huidige opschaling bij de GGD'en is het mogelijk de meest kwetsbare groepen binnen een korter tijdbestek een boostervaccin aan te bieden.
- De GGD werft breed voor het inzetten van meer personeel, zowel voor in de callcentra als voor in de prikstraten. In de huidige krappe arbeidsmarkt is de geringe beschikbaarheid van personeel de belangrijkste beperkende factor om capaciteit op te schalen.

Daar bovenop zet de demissionair minister maximaal in op het verder vergroten van de prikcapaciteit, zodat er voor het einde van het jaar aan zoveel mogelijk zestigplussers, van oud naar jong, een boostervaccinatie kunnen krijgen. Het RIVM en de GGD GHOR werken, tezamen met andere partijen zoals ziekenhuizen, het plan uit om dit te bereiken. Demissionair minister De Jonge verwacht dit plan eind volgende week te ontvangen. In het plan zal een beroep op velen worden gedaan om bij te dragen aan deze verdere opschaling en versnelling: op het zorgpersoneel om onder andere de zorgmedewerkers te prikken, op studenten van mbo tot universiteit om te helpen in de vaccinatiestraten, en op gepensioneerde artsen en verpleegkundigen. Ook is er een beroep gedaan op Defensie om de GGD'en te helpen bij vaccineren en testen. Defensie heeft inmiddels hulp toegezegd en biedt de komende tijd met 1.500 mensen ondersteuning op het gebied van testen en vaccineren.

In de Kamerbrief schrijft de demissionair minister ook dat de nieuwe coronamaatregelen grote offers vragen van de sportsector. De sluitingstijden worden aangepast en gaan gelden tussen 17:00 uur en 05:00 uur. De beperkte openingstijden zullen onder andere gaan gelden voor de locaties voor sportbeoefening (binnen en buiten).

Op alle publieke plaatsen, waaronder bovengenoemde, zal aanvullend een bezoekersnorm gaan gelden. Deze is in geplaatste setting 100% van de anderhalve meter capaciteit en 1 persoon per 5m² in geval van doorstroom. Bij vertoning van kunst en cultuur en evenementen geldt het maximum bezoekersaantal van 1250 in aanvulling op genoemde voorwaarden nog steeds. Bovendien geldt vanaf zondag 28 november 2021 binnen deze locaties een mondkapjesplicht (bij verplaatsingen) en de plicht om anderhalve meter afstand te houden, ook op locaties waar gebruik van CTB verplicht is. Ten aanzien van sport en kunst en cultuur geldt, dat dit na 17:00 uur in de openbare ruimte alleen is toegestaan in georganiseerd verband met maximaal vier personen. Trainers en begeleiders zijn hiervan uitgezonderd. Professionele sportbeoefening blijft zonder toeschouwers na 17:00 uur wel mogelijk.⁸⁵ Alle overige sportlocaties dienen om 17:00 uur te sluiten.⁸⁶

27

Op 27 november voegt het RIVM Malawi toe aan de landen waarvoor zij eerder, op 26 november, heeft geadviseerd een vliegverbod in te stellen.⁸⁷ Demissionair minister Visser informeert de Tweede Kamer dat demissionair minister De Jonge haar op basis van dit RIVM-advies heeft verzocht een vliegverbod voor Malawi in te stellen vanaf 28 november. Ook dit vliegverbod geldt tot 4 december.⁸⁸

29

Op 29 november stuurt demissionair minister De Jonge een brief inzake de nieuwe variant (de zogeheten 'omikronvariant') die in Zuidelijk Afrika is gevonden naar de Kamer. De 624 reizigers afkomstig uit de twee vluchten vanuit Zuid-Afrika zijn allen getest (middels PCR) op Schiphol. Op verzoek van het RIVM heeft GGD Kennemerland hiertoe een tijdelijke en aparte teststraat ingericht. De positief geteste personen zijn vervolgens in isolatie gegaan. Het verloop van de infectie bij de positief geteste personen wordt verder gevolgd.⁸⁹

Eindnoten

Vanaf dit overzicht kunt u terug naar de lopende tekst door op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

- 1 RIVM (2021, 1 augustus). Advies n.a.v. 122e OMT [brief aan de directeur-generaal Volksgezondheid (DGV)]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D30003.
- 2 Kunst- en cultuurbeoefening wordt in deze feitenreconstructie genoemd, omdat dans onder deze sector valt.
- 3 Minister van VWS (2021, 2 augustus). Kabinetsreactie op 122e OMT-advies (25295-1392). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1392.html.
- 4 Ministers van VWS, J&V en BZK (2021, 5 augustus). Wijziging van de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 [officiële publicatie] (2021-38210). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-38210.html.
- 5 VWS (2021, 8 augustus). RE livegang bestelportaal www.zelftestenbestellen.nl [interne VWS E-mail]
- 6 Minister van VWS (2021, 26 juli). Kabinetsreactie inzake reizen en toezending 121e OMT-advies [Kamerbrief] (25295-1388). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1388.html.
- 7 RIVM (2021, 11 augustus). Advies n.a.v. 123e en 124e OMT [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D30419.
- 8 Motie-Agema c.s. (nr. 1352, 25295). Motie van het Kamerlid Agema c.s. over onderzoeken of de huidige ventilatierichtlijnen toereikend zijn. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1352.html.
- 9 Minister van VWS (2021, 13 augustus). Stand van zaken COVID-19 (25295-1396). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1396.html.
- 10 Rijksoverheid (2021, 13 augustus). Letterlijke tekst persconferentie demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge (13 augustus 2021) [mediatekst].
- 11 Tweede Kamer (2021, 18 augustus). Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus 18 augustus 2021. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D38492.
- 12 PDC-19 (2022, 12 mei). Feedback tijdlijn Testbeleid en capaciteit (augustus 2021 tot en met november 2021).
- 13 Motie-Paternotte c.s. (25295, nr. 1398). Motie van het lid Paternotte c.s. over instelling van een profijtbeginnsel bij het testen voor toegang. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1398.html.
- 14 Rijksoverheid (2021, 18 augustus). Uitdelen zelftesten op luchthavens verlengd tot en met september [nieuwsbericht].
- 15 Minister van VWS (2021, 18 augustus). Vervolg regionale aanpak voor zorg aan kwetsbare patiënten i.v.m. COVID-19 [brief aan de DPG'en, in afschrift aan de voorzitters van de veiligheidsregio's].
- 16 Minister van VWS (2021, 3 september). Besluitvorming volgende stap maatregelen COVID-19 (25295-1418). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1418.html.
- 17 Rijksoverheid (2021, 3 september). Tamara van Ark treedt terug als minister voor Medische Zorg en Sport [nieuwsbericht].
- 18 RIVM (2021, 6 september). Advies n.a.v. 125e OMT [Brief aan de DGV].
- 19 Minister van VWS (2021, 9 september). Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2021 (Elfde incidentele suppletoire begroting) (35906-1) [voorstel van wet]. url: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35906-1.html.

- 20 RIVM (2021, 13 september). Advies n.a.v. 126e OMT [Brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D33288.
- 21 Minister van VWS (2021, 14 september). Wereldwijd tekort aan het geneesmiddel RoActemra (tocilizumab) (29477-728) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29477-728.html.
- 22 GR (14 september, 2021) Advies boostervaccinatie.
- 23 Minister van VWS (2021, 14 september). Stand van zaken COVID-19 (25295-1422) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1422.html.
- 24 Minister van VWS (2021, 14 september). Stand van zaken COVID-19 (25295-1422) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1422.html.
- 25 Rijksoverheid (2021, 14 september). Letterlijke tekst persconferentie demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge (14 september 2021) [Mediatekst].
- 26 Esmeijer (2021, 22 juni). Convocatie digitale petitieaanbieding 22 juni 2021, 13.00-13.15 uur: Team GeestKracht-'Tijd voor mentale gezondheid' (2021D24162) [convocatie]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D24162.
- 27 Staatssecretaris van VWS (2021, 16 september). Reactie op verzoek commissie over de Petitie Tijd voor mentale gezondheid (32793-565) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32793-565.html.
- 28 Staatssecretaris van VWS (2021, 16 september). Rondetafelgesprek kwetsbare jongeren over corona [intern document].
- 29 20210923 verslag stuurgroep bekostiging corona
- 30 Rijksoverheid (2021, 25 september). Drukke op servers CoronaCheck [nieuwsbericht].
- 31 Rijksoverheid (2021, 24 september). Nederland voorbereid op grootschalige inzet coronatoegangsbewijzen [nieuwsbericht].
- 32 Staatssecretaris van VWS (2021, 1 oktober). Uitvoering van een aantal toezeggingen gedaan in het Commissiedebat Jeugd van 22 juni 2021 (31839-807). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31839-807.html.
- 33 Minister van VWS (2021, 1 oktober). Uitvoering inhaalzorg medisch specialistische zorg (29248-334). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29248-334.html.
- 34 Dienst Testen (2021, 6 oktober). Discussienotitie Toekomst Dienst Testen – 6 oktober.
- 35 VWS (2021, 8 oktober) definitief verslag BR [intern document].
- 36 IGJ (zonder datum). Toezicht in coronatijd [notitie igj.nl].
- 37 RIVM (2021, 11 oktober). Advies n.a.v. 127e OMT [Brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D38252.
- 38 Minister van VWS (2021, 12 oktober). OMT Advies en Kabinetsreactie (25295-1464) [Kamerbrief] URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1464.html.
- 39 VWS (2021, oktober). Logboek PDC-19 oktober 2021 [logboek].
- 40 Minister van VWS (2021, 2 november). Stand van zaken COVID-19 (25295-1468) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1468.html.
- 41 Rijksoverheid (2021, 14 oktober). Op Coronatest.nl meteen besmetting doorgeven via CoronaMelder [nieuwsbericht].
- 42 20211014 verslag stuurgroep bekostiging corona
- 43 Hierna wordt de stuurgroep Bekostiging niet meer actief in de tijdlijn genoemd, echter is deze nog steeds in functie.
- 44 Ambtenaar van VWS (2021, 5 oktober). Bilateraal inkopen COVID geneesmiddelen (3265863-1017400-GMT) [nota ter beslissing].
- 45 Minister van VWS (2021, 15 oktober). Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2021 (Twaalfde incidentele suppletoire begroting) (35944-1) [voorstel van wet]. url: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35944-1.html.

- 46 LCPS (2021, 19 oktober). Landelijke patiëntenspreiding LCPS hervat op woensdag 20 oktober [nieuwsbericht].
- 47 Programmadirectie COVID-19 (2021, 21 oktober). Logboek – PDC-19 oktober 2021.
- 48 Van den Berg (2021, 13 oktober). De bereikbaarheid van testlocaties als gevolg van nieuw beleid van de Stichting Open Nederland (2021D38422). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kv-tk-2021Z17839.html.
- 49 Minister van VWS (2021, 25 oktober). Antwoord op vragen van het lid Van den Berg over de bereikbaarheid van testlocaties als gevolg van nieuw beleid van de Stichting Open Nederland (2021D39669). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20212022-414.
- 50 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 25 oktober). Brief n.a.v. CD Arbeidsmarkt in de zorg d.d. 7 oktober.
- 51 VWS (2021, oktober). Logboek PDC-19 oktober 2021 [logboek].
- 52 Dienst Testen (2021, 4 november). Aanbesteding laboratoriumtesten.
- 53 Ambtenaar van VWS (zonder datum). Aankoop en inzet molnupiravir en reservering product Pfizer (3276800-1019110-PDC19) [nota ter beslissing].
- 54 Minister van VWS (2021, 31 oktober). RE: ter akkoord: Nota over Molnupiravir (innovatieve behandelingen) [e-mail].
- 55 RIVM (2021, 1 november). Advies n.a.v. 128ste OMT over COVID-19 (bijlage 1003172 bij 25295-1468) [brief aan de DGV]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-1003172.
- 56 GR (2 november, 2021). Vervolgadvies boostervaccinatie.
- 57 Demissionair [minister van VWS \(2021, 2 november\)](#). Betreft: Stand van zaken COVID-19 [Kamerbrief] (25295-1468). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1468.html.
- 58 Rijksoverheid (geraadpleegd op 31 maart 2022). Hoe zorg ik als eigenaar of beheerder voor een goede ventilatie in het gebouw?
- 59 Tweede Kamer (2021, 28 oktober). Begroting Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2022 [stenogram] (2021D47472). URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D47472.
- 60 Minister van VWS (2021, 14 september). Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief] (25295-1422). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1422.html.
- 61 Minister van VWS (2021, 2 november). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1468) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1468.html.
- 62 Rijksoverheid (2021, 3 november). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge (2 november 2021).
- 63 Minister van VWS (2021, 3 november). Regeling van de Minister van Volksgezondheid, de Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van 2 november 2021, kenmerk 3256465-1015357-WJZ, houdende wijziging van de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 in verband met de verbrede inzet van coronatoegangsbewijzen en een uitbreiding van de mondkapjesplicht.
- 64 Minister van VWS (2021, 9 november). Huidige stand van zaken rondom de beschikbaarheid van het middel tocilizumab en sarilumab (29477-732) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29477-732.html.
- 65 RIVM (2021, 11 november). Advies n.a.v. 129e OMT COVID-19 [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D43412.
- 66 Minister van VWS (2021, 12 november) Versnellen boostervaccinatie [Kamerbrief]. (25295-1518) URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1518.html.
- 67 Minister van VWS (2021, 12 november), Maatregelen COVID-19 (25295-1519) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1519.html.
- 68 VWS (2021, 12 november). Richtlijn opvang dak- en thuisloze mensen, versie 12 [richtlijn].
- 69 Rijksoverheid (2021, 12 november). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge (12 november 2021).

Eindnoten (vervolg)

- 70 Minister van VWS (2021, 16 november). Ontzeggen toegang CoronaCheck voor een testaanbieder (25295-1521) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1521.html.
- 71 Minister van VWS (2021, 18 november). Herziening ontzegging toegang tot CoronaCheck voor een testaanbieder (25295-1550) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1550.html.
- 72 Stuurgroep LCT (2021, 18 november). 2. Verslag LCT 20211117.
- 73 Programmadirectie COVID-19 (2021, 18 november). 202111_Logboek – PDC-19 november 2021.
- 74 Minister van VWS (2021, 19 november), Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2021 (Dertiende incidentele suppletoire begroting) (35970-1) [voorstel van wet]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/kst-35970-1.html.
- 75 Ambtenaar van VWS (zonder datum). Aankoop antilichaam behandelingen COVID (3285032-1020277-GMT) [nota ter beslissing].
- 76 RIVM (2021, 22 november). Advies n.a.v. 130e OMT (0123/2021 LCI/JvD/at/hr) [brief aan de DGV].
- 77 Rijksoverheid (2021, 22 november). Wetsvoorstellen bredere inzet coronatoegangsbewijs en 2G naar Tweede Kamer [nieuwsbericht].
- 78 Programmadirectie COVID-19 (2021, 23 november). 202111_Logboek – PDC-19 november 2021.
- 79 RIVM (2021, 25 november). Advies naar aanleiding van 131ste OMT [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D46517.
- 80 GR (2021, 5 november). Advies boostervaccinatie mensen 18-60.
- 81 [Demissionair minister van VWS \(26 november, 2021\). Betreft: maatregelen COVID-29 van 26 november \[Kamerbrief\] \(25295-1560\)](#). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1560.html.
- 82 Minister van VWS (2021, 26 november). Afkondiging fase 2d Opschalingsplan Landelijk Netwerk Acute Zorg [kamerbrief] URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1559.html.
- 83 Minister van VWS (2021, 26 november). Afkondiging fase 2d Opschalingsplan Landelijk Netwerk Acute Zorg [kamerbrief] URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1559.html.
- 84 Rijksoverheid (2021, 27 november). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge (26 november 2021).
- 85 Minister van VWS (2021, 26 november). Maatregelen COVID-19 van 26 november 2021 (25295-1560) [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1560.html.
- 86 Schriftelijke aanvulling van de directie Sport op een conceptversie van de thematijdlijn Sport.
- 87 RIVM (2021, 27 november). Aanvulling advies reisbeperkingen met als doel import van nieuwe zorgelijke variant uit Zuidelijk Afrika B.1.1.529 te voorkomen of te vertragen [intern document].
- 88 IenW (2021, 29 november). Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, van 27 november 2021, IENW/BSK-2021/323470, tot wijziging van de Regeling vijfde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt (2021-48495) [Staatscourant]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-48495.html.
- 89 Minister van VWS (2021, 29 november). Stand van zaken over de maatregelen omikronvariant van het coronavirus (25295-1562). URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1562.html.

Dit is een uitgave van
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Postadres
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11
www.rijksoverheid.nl/vws

augustus 2023